

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ**

Έκθεση Ελέγχου

**Ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της δημόσιας επιχείρησης με την επωνυμία
Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε.- (Ε.Α.Β. Α.Ε.)**

Απρίλιος 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	3
Σύνοψη	4
1. Εισαγωγή	8
2. Αντικείμενο ελέγχου.....	9
2.1 Περιγραφή του φορέα	9
2.2 Οικονομικά στοιχεία	10
2.3 Δομή Διακυβέρνησης.....	10
2.4 Ευθύνη Διοίκησης	10
3. Διαπιστώσεις / ευρήματα	11
3.1 Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	12
3.1.1 Χρονολογική ωρίμανση.....	12
3.1.2 Κατηγορίες Πιστωτών.....	16
3.1.3 Τόκοι – χρηματικές ποινές	18
3.1.4 Στάδιο (status) Πληρωμής.....	18
3.1.5 Νομική εγκυρότητα	19
3.1.6 Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις	19
3.1.7 Λοιπά	19
3.2 Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων	22
3.3 Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς.....	22
3.3.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων.....	22
3.3.2 Συμφωνία συστημάτων αναφοράς.....	23
3.4 Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.....	26
4. Συμπεράσματα	28
5. Απάντηση φορέα.....	29
6. Συστάσεις	30
7. Παράρτημα.....	32
7.1. Υποτομέας Ν.Π.Ι.Δ. – Φ.Γ.Κ.	32
7.2 Νομοθετικό και Κανονιστικό πλαίσιο	33
7.3 Δομή "Ε.Α.Β. Α.Ε."	34
7.4 Επιστολές προς Προμηθευτές.....	34
7.5 Στοιχεία εκκρεμών υποχρεώσεων προς Φ.Γ.Κ.....	35
7.6 Συμπεράσματα	40
7.7 Πίνακας ευρημάτων	41

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ε.Σ.	Ελεγκτικό Συνέδριο
Ν.	Νόμος
Υ.Α.	Υπουργική Απόφαση
Κ.Υ.Α.	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Ελληνικής Κυβέρνησης
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
Φ.Γ.Κ.	Φορείς Γενικής Κυβέρνησης
Α.Ε.	Ανώνυμη Εταιρεία
Α.Β.Ε.Ε.	Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία
Ο.Α.Ε.Δ.	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Ελληνική Στατική Αρχή
Ε.Σ.Υ.	Εθνικό Σύστημα Υγείας
Γ.Λ.Κ.	Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
ΥΠ.ΕΘ.Α.	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
εκ.	εκατομμύρια
προκ/λες	προκαταβολές
Δ/νη	Διεύθυνση
Λογ/σμοι	Λογαριασμοί
Μ.Δ.	Μητρώο Δεσμεύσεων

Σύνοψη

Η παρούσα έκθεση αποτυπώνει τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενεργήθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.) στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της δημόσιας επιχείρησης με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.» (φορέας), η οποία αφορά την περίοδο από 31.12.2016 έως 31.8.2017.

Ο έλεγχος εντάσσεται στο πλαίσιο του οριζόντιου ελέγχου που διεξήγαγε το Ε.Σ. στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης (Φ.Γ.Κ.), για τους ακόλουθους επτά υποτομείς : α) Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, γ) Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ., δ) Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ζ) Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – Φ.Γ.Κ. και αποτελεί μέρος του ελέγχου του τελευταίου υποτομέα.

Η ομάδα ελέγχου που συγκροτήθηκε με την 65286/20-10-2017 (2η ορθή επανάληψη) Απόφαση της Προέδρου του Ε.Σ., όπως τροποποιήθηκε με την 70280/8-11-2017 όμοια, και επικουρήθηκε από ελεγκτή της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, έλεγξε τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του φορέα και ειδικότερα προέβη : στην εξακρίβωση της ορθής καταγραφής των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων προς τρίτους, στην ανάλυση της εφαρμογής του προγράμματος απορρόφησης των κονδυλίων από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM) για την εκκαθάριση των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων, στην εξέταση της αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος δημοσιονομικών αναφορών, των συστημικών λόγων συσσώρευσης των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων και την επισκόπηση των πρακτικών της Δημοσιονομικής Διαχείρισης και των διαδικασιών που προκαλούν την περαιτέρω συσσώρευση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων. Η ομάδα ελέγχου ολοκληρώνοντας τον έλεγχο, προέβη στην υποβολή συστάσεων για τη βελτίωση των διαδικασιών εκκαθάρισης και συστήματος δημοσιονομικών αναφορών, προς επίλυση των υποκείμενων αδυναμιών σε επίπεδο Δημοσιονομικής Διαχείρισης.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κειμένων δημοσιονομικών κανόνων δικαίου και στο πλαίσιο των Αρχών και Προτύπων Ελέγχου του Διεθνούς Οργανισμού των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI) και πραγματοποιήθηκε σε δύο (2) φάσεις. Η πρώτη φάση από Οκτώβριο 2017 έως 22.12.2017 ολοκληρώθηκε με την αποστολή στον ελεγχόμενο φορέα

πίνακα προκαταρκτικών ευρημάτων και η δεύτερη από 8.1.2018 έως 30.3.2018 ολοκληρώθηκε με τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης ελέγχου.

Ο έλεγχος ανέδειξε ότι ο φορέας δε λαμβάνει επιχορήγηση από τον μηχανισμό εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους (ESM), αντιμετωπίζει μεγάλη έλλειψη ρευστότητας και έχει συσσωρεύσει μεγάλα ποσά ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους, τα οποία αδυνατεί να αποπληρώσει, αφού με την παρούσα ρευστότητα που προέρχεται από ίδια έργα, χρηματοδοτεί μόνο την τρέχουσα δραστηριότητα. Συνεπώς, ο φορέας δεδομένης της παρούσας κατάστασης θα συνεχίσει να συσσωρεύει νέες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, αφού παρατηρείται και τάση υστέρησης στα έσοδα, η οποία προέρχεται και από την αδυναμία της εταιρείας να ολοκληρώσει τις παραγγελίες της και να τιμολογήσει τα αναληφθέντα έργα. Τέλος, διαπιστώθηκε ότι αιτία συσσώρευσης νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων είναι και η μη αυτοματοποιημένη καταγραφή και παρακολούθηση τους στο Μ.Δ.

Συνοπτικά, οι διαπιστώσεις και τα ευρήματα που εντοπίστηκαν κατά τον έλεγχο και οδήγησαν στα ανωτέρω συμπεράσματα είναι τα εξής:

- Ο προϋπολογισμός συντάσσεται με την παραδοχή υπερεκτίμησης των εσόδων από πωλήσεις.
- Παρουσιάζεται σημαντική υστέρηση στα έσοδα από πωλήσεις που προέρχεται από την αδυναμία ολοκλήρωσης των αναληφθέντων έργων, λόγω της μειωμένης ρευστότητας αλλά και την σημαντική αποχώρηση προσωπικού με τεχνογνωσία.
- Δεν τηρείται ο κανόνας FIFO (first-in, first-out) στην αποπληρωμή των υποχρεώσεων, αλλά πληρώνονται οι υποχρεώσεις με βάση τις τρέχουσες ανάγκες χωρίς να δίνεται προτεραιότητα στις παλαιότερες οφειλές.
- Η συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ενέχει κινδύνους για άσκηση αγωγών εναντίον της εταιρείας και περαιτέρω επιβάρυνση αυτής με δικαστικά έξοδα και καταλογισμό τόκων.
- Ο φορέας τηρεί σύνοψη του Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων (Μ.Δ.), ο οποίος ενημερώνεται χειροκίνητα με άντληση στοιχείων από τα βιβλία του.
- Είναι αδύνατη η παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού από τη σύνοψη του Μ.Δ., λόγω της αρχής της εκτέλεσης του δεδουλευμένου (accrual basis accounting).
- Δεν παρακολουθείται η εκτέλεση του προϋπολογισμού μέσω του πληροφοριακού συστήματος SAP.

- Παρουσιάζεται πλασματική εικόνα στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης, αφού δε συμπεριλαμβάνονται σε αυτές οι προκαταβολές για έργα που θα έπρεπε να έχουν ολοκληρωθεί, αλλά αντίθετα, συμπεριλαμβάνονται υποχρεώσεις προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης.

- Δε συμπεριλαμβάνονται ούτε στις συνολικές υποχρεώσεις που εμφανίζονται στη σύνοψη του Μ.Δ. (και ειδικότερα στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης), αλλά ούτε έχουν καταχωρισθεί στα βιβλία της εταιρείας, πρόστιμα από βεβαιωμένες οφειλές φόρων και προσαυξήσεις τόκων από καταπτώσεις εγγυήσεων δανείων.

- Δεν έχει συνταχθεί έκθεση εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τη διαδικασία αποπληρωμής των υποχρεώσεων και ειδικότερα με την παρακολούθηση και πληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Κατά συνέπεια, το Ε.Σ. συστήνει στη Διοίκηση του φορέα:

1. Να τηρήσει αναλυτικό βιβλίο Μ.Δ..
2. Να παρακολουθείται, μέσω του πληροφοριακού λογιστικού συστήματος της εταιρείας SAP, η εκτέλεση του προϋπολογισμού.
3. Να συντάσσονται ρεαλιστικοί προϋπολογισμοί βάσει ιστορικών στοιχείων, σε συνδυασμό με έγκυρες εκτιμήσεις αναφορικά με την παραγωγική δυναμική της εταιρείας και της ρευστότητας της και όχι βάσει υπερτιμημένων προβλέψεων αναφορικά με μελλοντικές της πωλήσεις.
4. Να εκπονηθεί ένα στρατηγικό μεσοπρόθεσμο σχέδιο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μέσω σύνταξης καταστάσεων χρηματικών ροών (cash-flows), ώστε η εταιρεία, παράλληλα με την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της, να μειώνει σταδιακά και το ύψος των συσσωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών της.
5. Να γίνεται ορθή καταγραφή των υποχρεώσεων της εταιρείας στη σύνοψη του Μ.Δ. βάσει των παρατηρήσεων της ομάδας ελέγχου.
6. Να γίνει αυτοματοποίηση της διαδικασίας καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ. μέσω δημιουργίας ειδικού προγράμματος που θα αντλεί αυτόματα στοιχεία από τα βιβλία της εταιρείας.
7. Να γίνει ορθή αξιοποίηση του προσωπικού προκειμένου να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των συμβάσεων, οι οποίες μπορεί να επιφέρουν νέα συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.
8. Να γίνονται τακτικές συμφωνίες υπολοίπων των προμηθευτών με τα βιβλία της εταιρείας με την αποστολή επιβεβαιωτικών επιστολών ή email.

9. Να καταχωρισθούν στα βιβλία της εταιρείας τα πρόστιμα όπως προκύπτουν από τη φορολογική εικόνα της.

10. Να παρακολουθείται διεξοδικότερα από τον εσωτερικό ελεγκτή, η διαδικασία καταγραφής και αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του (ΦΕΚ 100, Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης/19.01.2011).

1. Εισαγωγή

Τόσο το μέγεθος των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων όσο και η διαχρονική εξέλιξή τους, έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία, στερώντας οικονομικούς πόρους και υπονομεύοντας την ανάπτυξη, ενώ επηρεάζει τις αποφάσεις που λαμβάνονται για την ελληνική οικονομία, τη διεθνή χρηματοδότηση της χώρας και τη σχέση της με τους διεθνείς πιστωτές.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διεξάγει έλεγχο των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων των Φ.Γ.Κ.. Στο πλαίσιο αυτό συγκροτήθηκαν 7 ομάδες ελέγχου για τους ακόλουθους επτά υποτομείς: α) Κεντρική Διοίκηση (Υπουργεία) και Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, β) Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, γ) Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Ε.Σ.Υ., δ) Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ε) Ενιαίος Οργανισμός Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), στ) Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ζ) Λοιπά Νομικά Πρόσωπα – Φ.Γ.Κ..

Το αντικείμενο του ελέγχου θεωρείται υψίστης σημασίας, εξαιτίας του δυσμενούς οικονομικού κλίματος και των επακόλουθων οικονομικών προβλημάτων που δημιουργεί, με κυρίαρχο το πρόβλημα ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας. Η ορθή παρουσίαση των στοιχείων των υποχρεώσεων εν γένει και ειδικότερα των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων Κεντρικής Διοίκησης και των λοιπών Φ.Γ.Κ., θα συμβάλει στη λήψη αποτελεσματικότερων αποφάσεων αναφορικά με την όλη διαχείριση του προβλήματος.

Ο έλεγχος διεξάγεται από το Ε.Σ., σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των κειμένων δημοσιονομικών κανόνων δικαίου και στο πλαίσιο των αρχών και προτύπων του Διεθνούς Οργανισμού των Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INT.O.S.A.I.), τα οποία εγγυώνται μεταξύ των άλλων την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την αντικειμενικότητα των μελών της ομάδας ελέγχου σε σχέση με τον παρόντα έλεγχο.

Με την 65286/20-10-2017 (2η ορθή επανάληψη) Απόφαση της Προέδρου του Ε.Σ. ορίστηκε Ομάδα Ελέγχου για τον υποτομέα Λοιπών Νομικών Προσώπων, στους οποίους εντάσσεται και η «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε.» (Ε.Α.Β. Α.Ε.), για τον έλεγχο των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων της οποίας η Ομάδα Ελέγχου αποτελείται από τους:

- Δ.Π., Επίτροπο, Επικεφαλής της Ομάδας
- Θ.Β. (ΠΕ Β')
- Ε.Ζ. (ΠΕ Β') ως ελεγκτές.

Η παρούσα έκθεση αφορά στον έλεγχο επί των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της δημόσιας επιχείρησης με την επωνυμία «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε.» (Ε.Α.Β. Α.Ε.), για τη χρονική περίοδο 31.12.2016 έως 31.08.2017.

2. Αντικείμενο ελέγχου

Κύριοι στόχοι του παρόντος ελέγχου είναι: α) η καταγραφή της εξέλιξης των συνολικών εκκρεμών υποχρεώσεων της εταιρείας προς φορείς εντός κι εκτός γενικής κυβέρνησης και ειδικότερα των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της προς τρίτους κατά την περίοδο 31.12.2016 έως 31.08.2017, όπως εμφανίζονται στα βιβλία της, β) η εκτίμηση των αδυναμιών της υπάρχουσας διαδικασίας καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της στη σύνοψη του Πίνακα στοιχείων Μ.Δ., που υποβάλλονται στο Γ.Λ.Κ. και της αξιοπιστίας τους, γ) η διερεύνηση τυχόν λήψης έκτακτης επιχορήγησης από το μηχανισμό ESM για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους και πλήρης καταγραφή των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν και δ) η εκτίμηση των αιτιών που μπορεί να οδηγούν στη δημιουργία νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

2.1 Περιγραφή του φορέα

Η Ε.Α.Β. Α.Ε. (με ΑΡ.Μ.Α.Ε. 2685/01/Β/86/2684) είναι Όμιλος εταιρειών (βλ. δομή του στο παράρτημα 7.3).

Κύριος σκοπός της Ε.Α.Β. Α.Ε. είναι : α) να λειτουργεί στην Ελλάδα εκσυγχρονισμένη βιομηχανία αεροπορικού υλικού για την κάλυψη των αναγκών των ενόπλων δυνάμεων και λοιπών δημόσιων υπηρεσιών, να παρέχει υπηρεσίες σε τρίτους, να συντηρεί, επισκευάζει και κατασκευάζει αεροσκάφη, β) να παρέχει υπηρεσίες στον τομέα των ηλεκτρονικών (τηλεπικοινωνίες - πληροφορική - συστήματα ελέγχου πυρός-αναμεταδότες τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων), σε παντός είδους κινητήρες (στρατιωτικούς και πολιτικούς), καθώς και στα παρελκόμενα αυτών, σε συστήματα ήπιων μορφών ενέργειας και σε οπικά συστήματα παντός τύπου (εγκατεστημένα επί ιπτάμενων μέσων, εδάφους, πλοίων και παντός τύπου χερσαίων οχημάτων) και γ) να παρέχει επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση πάνω στα αντικείμενα δραστηριότητάς της.

2.2 Οικονομικά στοιχεία

Ο υποτομέας των Λοιπών Νομικών Προσώπων, σύμφωνα με τα στοιχεία του Γ.Λ.Κ., αριθμεί 441 νομικά πρόσωπα. Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του υποτομέα ανέρχονταν σε ευρώ 413,9 εκατ. την 31.12.2016 και 459,1 εκατ. την 31.08.2017, που αντιστοιχούν στο 6,3% και 7% του συνόλου των ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης, αντίστοιχα (βλ. Παράρτημα 7.1).

Από τους ως άνω φορείς επιλέχθηκαν να ελεγχθούν αυτοί που εμφάνιζαν ληξιπρόθεσμα μεγαλύτερα των 10 εκατ., μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και η "Ε.Α.Β. Α.Ε.", οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της οποίας κατά την 31.12.2016 και 31.08.2017, παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα 1.

Πίνακας 1

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31/12/2016	31/8/2017	Διαφορά
1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΕ (Ε.Α.Β. Α.Ε.)	81.895.333	83.406.682	1.511.349

2.3 Δομή Διακυβέρνησης

Η ΕΑΒ Α.Ε εποπτεύεται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας με κύριο μέτοχο το Υπουργείο Οικονομικών. Διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο.

2.4 Ευθύνη Διοίκησης

Η διοίκηση της εταιρείας έχει την ευθύνη για την κατάρτιση κι εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.5 Ευθύνη του Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν αφενός τη συμμόρφωση με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας, οι οποίες εγγυώνται μεταξύ άλλων την ανεξαρτησία, την ακεραιότητα και την αντικειμενικότητα των μελών της ομάδας ελέγχου σε σχέση με τον διενεργούμενο έλεγχο, αφετέρου το σχεδιασμό και τη διενέργεια του ελέγχου με στόχο την απόκτηση εύλογης διασφάλισης σχετικά με το

εάν οι υπό έλεγχο λογαριασμοί και αναφορές είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στις αναφορές. Η επιλογή των διαδικασιών περιλαμβανομένης και της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος στις αναφορές, που οφείλεται σε απάτη ή λάθος, επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή. Λόγω των ενδογενών περιορισμών ενός ελέγχου και των ενδογενών περιορισμών στις εσωτερικές δικλίδες, αναπόφευκτος είναι ο κίνδυνος να μην εντοπισθούν ορισμένα ουσιώδη σφάλματα και παραλείψεις ακόμη και αν ο έλεγχος έχει σχεδιαστεί και εκτελεστεί στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Ελέγχου των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων. Κατά τη διενέργεια των εκτιμήσεων κινδύνου, εξετάστηκαν οι εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την διαχείριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ελεγχόμενου φορέα, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων του φορέα. Ωστόσο, στην παρούσα έκθεση αναφέρεται κάθε σημαντική έλλειψη στις εσωτερικές δικλίδες που εντοπίστηκε σε σχέση με την διαχείριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

3. Διαπιστώσεις / ευρήματα

Για τους σκοπούς του ελέγχου αυτού, η Ομάδα Ελέγχου διενέργησε συνεντεύξεις με εκπροσώπους της εταιρείας «Ε.Α.Β. Α.Ε.» και επιτόπιο έλεγχο επί των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της. Ειδικότερα εξέτασε:

- Τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας για το οικονομικό έτος 2016 (Ισολογισμό, Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως, Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης, Προσάρτημα επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων),
- την έκθεση ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών για τις ανωτέρω χρηματοοικονομικές καταστάσεις,
- βιβλία και στοιχεία της εταιρείας για τις περιόδους 31.12.2016-31.08.2017 (αναλυτικά και συγκεντρωτικά ισοζύγια, μητρώα δεσμεύσεων, μηνιαία δελτία ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων),
- την ακρίβεια των πιστωτικών υπολοίπων που εμφανίζουν τα βιβλία της εταιρείας με ημερομηνία 31.08.2017 εννέα (9) μεγαλύτερων προμηθευτών, μέσω αποστολής επιστολών για επιβεβαίωση των ποσών αυτών.

Κατόπιν των ανωτέρω, η Ομάδα Ελέγχου κατέληξε σε συμπεράσματα – ευρήματα και έκανε συστάσεις, τα οποία εκτίθενται στις κατηγορίες των επόμενων ενοτήτων της παρούσας έκθεσης.

3.1 Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ως ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, σύμφωνα με την 2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπ. Οικ. (ΦΕΚ Β', 1932), όπως τροποποιήθηκε με την 2/48342/ΔΠΓΚ/23-06-2017 όμοια (ΦΕΚ Β', 2195), για τους Λοιπούς (πλην της Κεντρικής Διοίκησης) Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, ορίζονται, οι απλήρωτες υποχρεώσεις προς τρίτους, φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης, που αφορούν σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές, μετά από πάροδο ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησης, όπως αυτή ορίζεται στην αρ.2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-02-2014 εγκύκλιο του Γ.Λ.Κ., οι οποίες:

α) Είτε έχουν καταχωρισθεί στο μητρώο δεσμεύσεων (του φορέα) και έχουν ενημερωθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες του Γ.Λ.Κ., στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων, μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας,

β) είτε έχουν καταχωρισθεί στις δύο επιπλέον γραμμές του e-portal «Νόμιμες δαπάνες καθ' υπέρβαση πιστώσεων» και «Απεικόνιση υποχρεώσεων λόγω μη ύπαρξης εγκεκριμένου προϋπολογισμού», στο πλαίσιο της υποβολής μηνιαίων οικονομικών στοιχείων στο Γ.Λ.Κ. μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 80/2016, τη 2/22717/0094/9-3-2011 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και τις 2/100018/0026/30-12-2016, 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-2014 και 2/57451/ΔΠΓΚ/24-07-2012 εγκυκλίου του Γ.Λ.Κ.

Αναφορικά με την εξέταση των ληξιπρόθεσμων οφειλών της εταιρείας προς τρίτους, η Ομάδα Ελέγχου κατέγραψε τους πίνακες ενηλικίωσης των υπολοίπων των λογαριασμών υποχρεώσεων της σύνοψης του Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων που υποβάλει ο φορέας μηνιαίως στο Γ.Λ.Κ. για τη χρονική περίοδο 31.12.2016 έως 31.08.2017, καθώς και την εξέλιξη της πορείας τους ανά μήνα για την ίδια χρονική περίοδο και διαπίστωσε τα παρακάτω:

3.1.1 Χρονολογική ωρίμανση

Η ενηλικίωση των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στη σύνοψη του Πίνακα Μ.Δ. απεικονίζονται στον παρακάτω Πίνακα 2. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα ποσά των εκκρεμών οφειλών προς τρίτους, για τα οποία έχουν εκδοθεί παραστατικά

(τιμολόγια), αντλούνται αυτόματα από το πληροφοριακό σύστημα της εταιρείας (SAP), ενώ η χρονολογική ωρίμανση των λοιπών εκκρεμών υποχρεώσεων υπολογίζεται εξωλογιστικά, σε φύλλα excel, λαμβάνοντας υπόψη τα συγκεντρωτικά ποσά των λογαριασμών υποχρεώσεων, όπως εμφανίζονται στα βιβλία της εταιρείας και όχι βάσει αναλυτικών καταστάσεων ανά τιμολόγιο προμηθευτή και λοιπών υποχρεώσεων.

Πίνακας 2

	Εκκρεμείς Οφειλές Γεν. Κυβ. (1-30 ημ)	Εκκρεμείς οφειλές προς τρίτους (1-30ημ)	Εκκρεμείς οφειλές προς Γεν. Κυβ. (31-60ημ)	Εκκρεμείς οφειλές προς Τρίτους (31-60 ημ)	Εκκρεμείς οφειλές προς Γεν. Κυβ. (61-90ημ)	Εκκρεμείς Οφειλές προς Τρίτους (61-90 ημ)	Εκκρεμείς Οφειλές προς Γεν. Κυβ. (>90 ημ)	Εκκρεμείς Οφειλές προς Τρίτους (>90 ημ)	ΣΥΝΟΛΟ
12/2016	36.967	2.039.535	36.967	1.615.536	36.967	235.453	46.023.185	81.895.333	131.919.943
8/2017	36.967	1.600.370	36.967	1.332.495	36.967	544.131	42.327.575	83.406.682	129.322.154

Από την επισκόπηση των οικονομικών στοιχείων, όπως απεικονίζονται στα μηνιαία δελτία που απέστειλε η εταιρεία προς το Υπουργείο Οικονομικών - Γ.Λ.Κ κατά την περίοδο από 31.12.2016 έως 31.08.2017 και κατά την 31.12.2017, καθώς και στη σύνοψη του Μ.Δ. της επιχείρησης, για το ίδιο χρονικό διάστημα, προέκυψαν τα παρακάτω (Πίνακας 3):

Πίνακας 3

Ε.Α.Β. Α.Ε.	
ΜΗΝΕΣ	ΦΟΡΕΙΣ
	ΕΚΤΟΣ Γενικής Κυβέρνησης - Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις (άνω των 90 ημερών)
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016	81,895,333.00
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2017	77,941,980.00
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017	80,256,534.00
ΜΑΡΤΙΟΣ 2017	72,077,628.00
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2017	66,834,246.00
ΜΑΪΟΣ 2017	64,917,986.00
ΙΟΥΝΙΟΣ 2017	82,720,731.00
ΙΟΥΛΙΟΣ 2017	83,927,470.00
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2017	83,406,682.00
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017	87.085.079,00

1. Οι συνολικές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις **άνω των 90 ημερών** προς φορείς **εκτός** γενικής κυβέρνησης ανήλθαν κατά την 31.12.2016 σε ποσό ευρώ 81.895.333,00 κατά την 31.08.2017 σε ποσό ευρώ 83.406.682,00 και κατά την 31.12.2017 ανήλθαν σε ποσό ευρώ 87.085.079,00. Από το Δεκέμβριο 2016 έως τον Δεκέμβριο 2017 παρατηρήθηκε αύξηση 6,33% με ενδιάμεσες αυξομειώσεις. Σημειώνεται ότι η μεγαλύτερη μείωση παρατηρήθηκε το Μάιο 2017, σε σχέση με τον Δεκέμβριο 2016, ύψους -20,73%.

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η μηνιαία εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους για τη χρονική περίοδο από 31.12.2016-30.09.2017 και τέλος απεικονίζεται και το ύψος αυτών κατά την 31.12.2017.

Διάγραμμα

2. Από το συνολικό ποσό των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων **άνω των 90 ημερών** προς φορείς **εκτός** γενικής κυβέρνησης, ποσό ευρώ 33,26 εκ. αφορά σε οφειλές προς το FMS (Οργανισμός Αμερικανικού Δημοσίου). Από το ποσό αυτό, 31,37 εκ. ευρώ αφορά σε οφειλές παλαιών υπολοίπων, το οποίο αποπληρώνεται σταδιακά με ειδικές συμφωνίες. Επιπλέον, ποσό ευρώ 3,08 εκ. αφορά οφειλή στην ONEΞ Α.Ε. για την οποία υπάρχει δικαστική εκκρεμότητα και μεταφέρεται από το έτος 2016. Περαιτέρω, ποσό ευρώ 5 εκ. αφορά σε δάνεια από ελληνικές τράπεζες χωρίς την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου. Οι υπόλοιπες οφειλές αφορούν υποχρεώσεις προς προμηθευτές, οι οποίες μεταφέρονται από το προηγούμενο έτος και δεν έχουν εξοφληθεί λόγω έλλειψης ταμειακής ρευστότητας. Η ωρίμανση των υπολοίπων των οφειλών προς προμηθευτές προκύπτει αυτόματα από το λογιστικό πρόγραμμα SAP της εταιρείας.

3. Από τον έλεγχο που διενήργησε η ομάδα ελέγχου στους λογαριασμούς που συμπεριλαμβάνονται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης, διαπιστώθηκε ότι από το ποσό που δηλώνεται στη σύνοψη του Μ.Δ κατά την 31.12.2016 θα έπρεπε:

α) Να συμπεριληφθεί ποσό ευρώ 10.695.786,89 που αφορά σε χρεωστικά υπόλοιπα λογαριασμών προμηθευτών που έχουν συμψηφιστεί με πιστωτικά υπόλοιπα λογαριασμών προμηθευτών, χωρίς να υπάρχει μεταξύ τους συσχέτιση.

β) Να συμπεριληφθεί ποσό ευρώ 662.165,02 και 2.921.547,74, που αφορά σε προκαταβολές πελατών εσωτερικού κι εξωτερικού, αντίστοιχα, τα οποία παραμένουν ακίνητα τουλάχιστον από 01.01.2016.

γ) Να αφαιρεθεί ποσό ευρώ 2.921.531,27, το οποίο αφορά σε υποχρεώσεις προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης και 369.462,16 το οποίο αφορά σε υποχρεώσεις προς ΥΠΕΘΑ.

δ) Να αφαιρεθεί ποσό ευρώ 5.038.472,14, το οποίο αφορά σε δάνειο που έχει λάβει η εταιρεία από την Ε.Τ.Ε. κι εξυπηρετείται.

Κατόπιν των παραπάνω παρατηρήσεών μας, το ποσό το οποίο θα έπρεπε να δηλώνεται στη στήλη (35) «Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τρίτους άνω των 90 ημερών» της σύνοψης Μ.Δ. στις 31.12.2016 ανέρχεται σε ποσό ευρώ 87.845.367,08.

4. Από τον έλεγχο που διενήργησε η ομάδα ελέγχου στους λογαριασμούς που συμπεριλαμβάνονται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης, διαπιστώθηκε ότι από το ποσό που δηλώνεται στη σύνοψη του Μ.Δ κατά την 31.08.2017 θα έπρεπε:

α) Να συμπεριληφθεί ποσό ευρώ 7.665.356,49 που αφορά χρεωστικά υπόλοιπα λογαριασμών προμηθευτών που έχουν συμψηφιστεί με πιστωτικά υπόλοιπα λογαριασμών προμηθευτών χωρίς να υπάρχει μεταξύ τους συσχέτιση.

β) Να συμπεριληφθεί ποσό ευρώ 717.619,31 και 2.911.717,94, που αφορά σε προκαταβολές πελατών εσωτερικού κι εξωτερικού, αντίστοιχα, τα οποία παραμένουν ακίνητα τουλάχιστον από 01.01.2017.

γ) Να αφαιρεθεί ποσό ευρώ 3.315.415,13, το οποίο αφορά σε υποχρεώσεις προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης (Υ.ΠΕ.ΘΑ.)

δ) Να αφαιρεθεί ποσό ευρώ 5.000.006,08, το οποίο αφορά σε δάνειο που έχει λάβει η εταιρεία από την Ε.Τ.Ε. κι εξυπηρετείται.

Κατόπιν των παραπάνω παρατηρήσεών μας, το ποσό το οποίο θα έπρεπε να δηλώνεται στη στήλη (35) της σύνοψης του Μ.Δ. «Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τρίτους άνω των 90 ημερών» ανέρχεται σε ποσό ευρώ 86.385.894,33.

3.1.2 Κατηγορίες Πιστωτών

Από την περαιτέρω ανάλυση των στοιχείων του Πίνακα 3, προκύπτει ότι οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τρίτους άνω των 90 ημερών κατά την 31.08.2017 βάσει των στοιχείων της σύνοψης του Μ.Δ., ανέρχονται σε ποσό ευρώ 83.406.682 και επιμερίζονται στις κατηγορίες που παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα 4.

Πίνακας 4

Κατηγορίες	Υποχρεώσεις 31.08.2017	Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τρίτους (> 90 ημερών) 31.08.2017
Εργαζόμενοι	463,223.40	0.00
Ιδιώτες	456,637.49	96,060.08
Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού	3.194.273,17	1.751.417,13
Λοιπές Εταιρείες Κοινής Ωφέλειας	2.997,00	0,00
Εταιρείες Ιδιωτικού τομέα Εσωτερικού	29.371.415,64	28.164.073,49
Εταιρείες ιδιωτικού τομέα Εξωτερικού	53,395,131.30	53,395,131.30
ΣΥΝΟΛΟ	86,883,678.00	83,406,682.00

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι από το σύνολο των εκκρεμών υποχρεώσεων της εταιρείας προς τρίτους κατά την 31.08.2017, ποσού ευρώ 86.883.678, ποσό ευρώ 83.406.682, ήτοι ποσοστό 95,99%, αφορά σε ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών. Αν ληφθούν υπόψη και οι παρατηρήσεις της ομάδας ελέγχου, όπως αναφέρονται στην ενότητα 3.1.1, τότε οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών προς τρίτους (86.385.894,33€) ανέρχεται σε ποσοστό 99,42% του συνόλου των υποχρεώσεων. Επιπλέον, από την περαιτέρω επισκόπηση του αναλυτικού **Ισοζυγίου** των λογαριασμών υποχρεώσεων, χρονικής περιόδου 1.1.2017-31.08.2017, προκύπτει ότι το άθροισμα των υπολοίπων των λογαριασμών που προέρχονται τουλάχιστον από 01.01.2017 ανέρχεται σε συνολικό ποσό ευρώ 46.043.211,68 .

Επίσης, από τη διερεύνηση του **Ισοζυγίου προμηθευτών (εσωτερικού και εξωτερικού)** της 31.8.2017 (λογαριασμός 50), διαπιστώθηκε ότι οι υποχρεώσεις προς 10 προμηθευτές, όπως αναφέρονται στον Πίνακα 5, καταλαμβάνουν το 78,77% του συνόλου των υποχρεώσεων της εταιρείας προς προμηθευτές, εκ του οποίου ποσοστό 43,02%, αφορά σε οφειλές από προηγούμενες χρήσεις προς τον Οργανισμό του Αμερικανικού Δημοσίου (FMS), για το οποίο έχουν γίνει ειδικές συμφωνίες και ρυθμίσεις για τη σταδιακή αποπληρωμή του.

Πίνακας 5

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΟΣΟ
FMS	33.256.143,72
EADS DEFENCE & SEC	14.425.844,11
BAE SYSTEMS LTD	4.764.286,22
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	3.619.090,80
Onex SA	3.081.190,89
ADVANCED CONCEPTS	2.130.146,80
Source Aero Service	888.952,39
PRATT AND WHITNEY	829.908,02
DEFENCE TRADING CO	644.948,72
WESCO MANUFACTURING	606.853,47
GICHNER SHELTER SY	434.381,76
ΣΥΝΟΛΟ	64.681.746,90

Για τις λογιστικές καταχωρίσεις των κινήσεων που εμφανίζονται στις καρτέλες των 10 ως άνω μεγαλύτερων προμηθευτών (εσωτερικού και εξωτερικού), επιβεβαιώθηκε η ύπαρξη παραστατικών και τα καταθετήρια πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν μέσω τράπεζας για το χρονικό διάστημα 1.1.2017 -31.8.2017. Επίσης, μεγάλο μέρος των λογιστικών αυτών εγγραφών αφορά σε πρόστιμα σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων σε βάρος της εταιρείας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στον προμηθευτή “EADS Defence and Security” καταβλήθηκε ποσό ευρώ 266.653,69, το οποίο αφορά σε καταλογισμό τόκων σε βάρος της "Ε.Α.Β. Α.Ε.", βάσει διαιτητικής απόφασης. Τέλος, από τον ως άνω έλεγχο προέκυψε ότι η εξόφληση των υποχρεώσεων προς προμηθευτές δε γίνεται με βάση την παλαιότητα τους αλλά ανάλογα με τις ανάγκες της εταιρείας.

Η ομάδα ελέγχου κατά τη διενέργεια του ελέγχου προέβη στην αποστολή επιστολών προς τους 9 μεγαλύτερους προμηθευτές της εταιρείας για την επιβεβαίωση των υπολοίπων τους . Μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσης η ομάδα ελέγχου έλαβε απάντηση από έναν (1) προμηθευτή την 1 Source Aero Service, σύμφωνα με την οποία το υπόλοιπο που εμφάνιζαν τα βιβλία της κατά την 31.08.2017 ανέρχονταν σε 890.682,51 €. Η διαφορά οφειλόταν σε δύο (2) μη καταχωρισθέντα τιμολόγια εκδόσεως 28.04.2017 από την Ε.Α.Β. Α.Ε., συνολικής αξίας ευρώ 1.730,12 (865,06€ + 865,06€) (βλ. Παράρτημα 7.4).

3.1.3 Τόκοι – χρηματικές ποινές

Από την επισκόπηση των λογαριασμών των υποχρεώσεων της εταιρείας, διαπιστώθηκε ότι έχουν καταλογισθεί σε βάρος της επιχείρησης, σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, τόκοι από τη μη εκπλήρωση συμβατικών της υποχρεώσεων (χρόνος υλοποίησης έργων). Η ομάδα ελέγχου απέστειλε αίτημα προς το νομικό σύμβουλο της εταιρείας προκειμένου να καταγράψει όλες τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις της Ε.Α.Β. Α.Ε. και την εκτίμηση του για την έκβασή τους, από την απάντηση του οποίου προέκυψε ότι το ποσό που ενδέχεται να επιβαρύνει τον φορέα από αυτές που εκτιμάται να καταλήξουν δυσμενώς, ανέρχεται σε ποσό ευρώ 2.179.172,35.

3.1.4 Στάδιο (status) Πληρωμής

Στον παρακάτω Πίνακα 6 εμφανίζονται οι πληρωμές των υποχρεώσεων και οι νέες οφειλές που έχουν δημιουργηθεί στην περίοδο 31.12.2016 έως 31.08.2017.

Πίνακας 6

Ε.Α.Β. Α.Ε.						
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (Στοιχεία βάσει Ισοζυγίου)	ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31/12/2016	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΜΕΤ/ΡΕΣ ΣΕ ΆΛΛΟ ΛΟΓ/ΣΜΟ	ΝΕΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31/8/2017	
Φ. εκτός Γ.Κ.	Προκαταβολές πελατών εξωτερικού (30.05.01)	2,921,547.74	-162,209.47	0.00	152,379.47	2,911,717.74
	Προμηθευτές Εσωτερικού (50.00)	16,201,085.26	-9,157,570.11	0.00	9,226,376.69	16,269,891.84
	Προμηθευτές Εξωτερικού (50.01)	61,057,945.08	-10,915,381.91	0.00	11,149,998.38	61,292,561.55
	Προμηθευτές (50.92)	238,067.20	0.00	0.00	0.00	238,067.20
	Τράπεζες - Λογ/σμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (52)	5,037,848.77	-214,242.56	0.00	176,399.87	5,000,006.08
	Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες (53.00)	925,464.41	-7,643,843.37	0.00	7,181,602.36	463,223.40
	Δικαιούχοι αμοιβών (53.08)	154,075.25	-468,894.25	0.00	451,540.05	136,721.05
	Δικαιούχοι χρηματικών εγγυήσεων (53.09)	153,959.16	-87,615.08	0.00	137,931.52	204,275.60
	Ερευνητικά λοιπά προγράμματα - ευρωπαϊκά (53.74)	9,038,202.07	-66,746.00	0.00	0.00	8,971,456.07
	Αμοιβές μελών Δ.Σ. (53.93)	216.77	-1,757.86	0.00	1,541.09	0.00
	Εκκρεμείς πιστωτικοί λογαριασμοί (53.95)	25,450.76	0.00	0.00	0.00	25,450.76
	Σύνολο (Φ. εκτός Γ.Κ.)	95,753,862.47	-28,718,260.61	0.00	28,477,769.43	95,513,371.29

Από την επισκόπηση του ανωτέρω Πίνακα 6 διαπιστώνεται ότι οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν για εξόφληση υποχρεώσεων προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης ανήλθαν σε ποσό ευρώ 28.718.260,61, ενώ οι νέες οφειλές που

δημιουργήθηκαν προς **Φ. εκτός Γ.Κ.** ανήλθαν σε ποσό ευρώ 28.477.769,43, σύμφωνα με τις κινήσεις που αποτυπώνονται στα Ισοζύγια που τέθηκαν υπόψη της ομάδας ελέγχου και όχι από τις κινήσεις που εμφανίζονται στα αναλυτικά καθολικά των επιμέρους λογαριασμών. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η εταιρεία προσπαθεί να καλύψει τις τρέχουσες ανάγκες της, συνεπώς δεν τηρείται σειρά παλαιότητας (FIFO) κατά την εξόφληση των υποχρεώσεων. (βλέπε σχετική ενότητα 3.1.2).

3.1.5 Νομική εγκυρότητα

Η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να τηρεί το **διπλογραφικό σύστημα** και να καταγράφει όλες τις συναλλαγές της βάσει νόμιμων παραστατικών. Επιπλέον, ακολουθεί την **αρχή του δεδουλευμένου**, η οποία επιτάσσει την αναγνώριση των επιπτώσεων των συναλλαγών και γεγονότων της οντότητας και τη συμπερίληψή τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις στο χρόνο που προκύπτουν κι όχι στο χρόνο που διακανονίζονται ταμειακά. Τα στοιχεία που δηλώνονται στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων αντλούνται από τα αντίστοιχα βιβλία της εταιρείας.

3.1.6 Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις

Η ομάδα ελέγχου, κατόπιν ανάλυσης των στοιχείων των βιβλίων της εταιρείας, διαπίστωσε ότι στους μηνιαίους συνοπτικούς πίνακες του Μ.Δ. της δε δηλώνονται συγκεκριμένες κατηγορίες υποχρεώσεων. Ειδικότερα: Δεν περιλαμβάνεται ποσό ευρώ 7.665.356,49, το οποίο προκύπτει από τον συμψηφισμό χρεωστικών υπολοίπων λογαριασμών προμηθευτών με πιστωτικά υπόλοιπα προμηθευτών, χωρίς να υπάρχει μεταξύ τους συσχέτιση. Επιπλέον, δεν περιλαμβάνονται προκαταβολές πελατών εσωτερικού και εξωτερικού, ποσού ευρώ 717.619,31 και 2.911.717,74, αντίστοιχα, οι οποίες προέρχονται τουλάχιστον από 01.01.2017.

3.1.7 Λοιπά

Η εταιρεία, κατά πάγια τακτική, λαμβάνει προκαταβολές για έργα τα οποία πρόκειται να εκτελέσει. Από την ανάλυση του λογαριασμού 30.05 «προκαταβολές πελατών», όπως αναλύεται στον Πίνακα 7, προκύπτει ότι ποσό ευρώ 186.232.561,47 αφορά σε προκαταβολές που έχουν καταβάλλει πελάτες της εταιρείας "Ε.Α.Β. Α.Ε.", τουλάχιστον από την προηγούμενη χρήση, σύμφωνα με συμβατικές υποχρεώσεις, η

εκτέλεση των οποίων δεν έχει ολοκληρωθεί, καθ' υπέρβαση του προσυμφωνημένου συμβατικού χρόνου.

Πίνακας 7

Επωνυμία	Λογαριασμός 30.05 «Προκαταβολές πελατών»	Υπόλοιπο Πιστωτικό 31.08.2017 (εξ' απογραφής)
ΥΠΑΕΑΒ 3 Π.Ν.	30.05.02.0000 - Προκ/λες Πελατών Ελληνικού Δημοσίου	-440.007,13
Υ.Ε.Ν. Σ7ΥΜΒ. Τ02/2	30.05.02.0000 - Προκ/λες Πελατών Ελληνικού Δημοσίου	-411.920,00
ΕΡΜΗΣ ΙΙ	30.05.02.0000 - Προκ/λες Πελατών Ελληνικού Δημοσίου	-172.664.302,64
ΕΡΜΗΣ ΣΥΜΒ. Νο 050	30.05.02.0000 - Προκ/λες Πελατών Ελληνικού Δημοσίου	-4.434.354,96
ΥΠΑΕΑΒ Π.Α. Σ/Α	30.05.02.0000 - Προκ/λες Πελατών Ελληνικού Δημοσίου	-418.752,72
ΥΠΑΕΑΒ Π.Α. AVIONIC	30.05.02.0000 - Προκ/λες Πελατών Ελληνικού Δημοσίου	-4.016.255,66
Σύνολο 1- 30.05.02.0000 - Προκ/λες Πελατών Ελληνικού Δημοσίου		-182.385.593,11
EADS TELECOM	30.05.01.0900 - Προκ/λες Πελατών Εξωτερικού EUR	-1.382.949,64
EADS DEUTSCHLAND	30.05.01.0900 - Προκ/λες Πελατών Εξωτερικού EUR	-2.255.200,82
Σύνολο 2- 30.05.01.0900 - Προκ/λες Πελατών Εξωτερικού EUR		-3.638.150,46
RAYTHEON SPACE	30.05.01.0100 - Προκ/λες Πελατών Εξωτερικού USD	-125.749,96
NORTHROP GRUMMAN Co	30.05.01.0100 - Προκ/λες Πελατών Εξωτερικού USD	-3.780,29
NORTHROP GRUMMAN	30.05.01.0100 - Προκ/λες Πελατών Εξωτερικού USD	-77.405,66
Σύνολο 3- 30.05.01.0100 - Προκ/λες Πελατών Εξωτερικού USD		-206.935,91
LOCKHEED MARTIN AE		-107,71
Σύνολο 4- 30.05.01.0000 - Προκ/λες Πελατών Εξωτερικού		-107,71
AVIATOR S.A.	30.05.00.0000 - Προκ/λες Πελατών Εσωτερικού	-308,06
ALGOSYSTEM	30.05.00.0000 - Προκ/λες Πελατών Εσωτερικού	-179,80
SIEMENS THΛEBIOMHX	30.05.00.0000 - Προκ/λες Πελατών Εσωτερικού	-1.144,51
OPT HELLAS ΕΠΕ	30.05.00.0000 - Προκ/λες Πελατών Εσωτερικού	-141,91
Σύνολο 5- 30.05.00.0000 - Προκ/λες Πελατών Εσωτερικού		-1.774,28
Γενικό άθροισμα (1+2+3+4+5)		-186.232.561,47

Ειδικότερα, στις προκαταβολές πελατών συμπεριλαμβάνεται ποσό ευρώ 177.098.657,06 που αφορά στην κατασκευαστική σύμβαση «ΕΡΜΗΣ». Η "Ε.Α.Β. Α.Ε." στο πλαίσιο της συνεργασίας της με το ΥΠΕΘΑ/ΓΔΑΕΕ, υπέγραψε το 1999 σύμβαση συνολικού ύψους 216,15 εκατ. ευρώ για την υλοποίηση του Συστήματος

Επικοινωνιών Ζώνης Μάχης «ΕΡΜΗΣ II». Ακολούθησαν νέες συμβάσεις που αφορούν το συγκεκριμένο έργο όπως φαίνονται στον παρακάτω Πίνακα 8.

Πίνακας 8

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΜΗΣ				
ΣΥΜΒΑΣΗ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ	ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ
025/99	ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΖΩΝΗΣ ΜΑΧΗΣ	216.152.170,27	80,00%	ΟΧΙ
050/03	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΛΩΒΩΝ	7.078.725,60	70,00%	ΝΑΙ
036Α/03	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΖΕΥΓΩΝ	5.882.753,44	50,00%	ΝΑΙ
047Α/03	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΟΡΗΤΩΝ ΙΣΤΩΝ	4.404.219,36	70,00%	ΝΑΙ

Για την εκτέλεση των προαναφερόμενων συμβάσεων, η εταιρεία προχώρησε και σε αναθέσεις σε υπεργολάβους. Ως εγκεκριμένος από το Υπουργείο κύριος υποκατασκευαστής και υπεύθυνος σχεδίασης του συστήματος, ορίστηκε η γερμανική εταιρεία SIEMENS (μετέπειτα EADS Deutschland GMBH/CASSIDIAN και νυν Airbus Defence and Space GmbH), με την οποία η "Ε.Α.Β. Α.Ε." υπέγραψε την υπεργολαβική σύμβαση 1121/99, συνολικού ύψους 140.053.330 DM (71.608.130,56 €) και 21.237.760,03 GBP. Εξαιτίας των καθυστερήσεων υλοποίησης του έργου αυτού, προέκυψαν δυσχέρειες στη συνεργασία της "Ε.Α.Β. Α.Ε." με την ως άνω γερμανική εταιρεία "EADS" και η τελευταία άσκησε την από 28.02.2013 αίτηση υπαγωγής σε διαιτησία, σύμφωνα με τους κανόνες του ICC.

Η καθυστέρηση στην υλοποίηση των συμβάσεων και στην εμπρόθεσμη παράδοσή τους, οφείλεται και στη δραματική συρρίκνωση της συνολικής ανθρωποδύναμης της "Ε.Α.Β. Α.Ε." η οποία έχει μειωθεί σε ποσοστό της τάξεως του 50%, από 2.587 άτομα στα τέλη 2008 σε 1.389 άτομα σήμερα. Ο κύριος όγκος των αποχωρήσεων οφειλόταν σε συνταξιοδότηση και αφορούσε προσωπικό πιστοποιημένο σε αεροπορικές τεχνικές ειδικότητες.

Όπως ήδη έχει αναφερθεί στις παραπάνω ενότητες (3.1.1 και 3.1.6) πάγια τακτική του φορέα είναι να μη συμπεριλαμβάνει στα στοιχεία του Μ.Δ. τις προκαταβολές που λαμβάνει από πελάτες εσωτερικού κι εξωτερικού για εκτέλεση έργων. Ωστόσο, εφόσον έχει παρέλθει η συμβατική υποχρέωση παράδοσης τους, οι εν λόγω

προκαταβολές έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες και ενδέχεται να ενεργοποιηθούν ρήτρες από την αθέτηση των συμβατικών υποχρεώσεων.

3.2 Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Η εταιρεία δεν έχει συμπληρώσει έντυπο Ε1 "Κατάσταση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους", τουλάχιστον στα έτη 2016 και 2017 (έως 30.09.2017), προκειμένου να υποβάλλει αίτημα χρηματοδότησης για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών της και να λάβει χρήματα από το πρόγραμμα απορρόφησης κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (European Stability Mechanism –ESM) (σχετ. η υπ' αριθ. 2/57103/ΔΠΓΚ/29.06.2016 Υ.Α. Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών - Φ.Ε.Κ. 1932, Β').

3.3 Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς

Αναφορικά με τον έλεγχο αξιοπιστίας των δημοσιονομικών δεδομένων και του συστήματος αναφορών διαπιστώθηκαν τα εξής:

3.3.1 Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (ΦΕΚ 145, Α') ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι φορείς γενικής κυβέρνησης υποχρεούνται να καταγράφουν και να τηρούν σε ιδιαίτερο βιβλίο ή μηχανογραφικά τις διοικητικές πράξεις με τις οποίες γεννάται ή βεβαιώνεται υποχρέωση τους προς τρίτους. Το σύνολο των καταγεγραμμένων αυτών υποχρεώσεων αποτελεί το Μητρώο Δεσμεύσεων του κάθε φορέα και τηρείται από την οικονομική του Υπηρεσία με ευθύνη του προϊσταμένου του. Επιπλέον, στην εγκύκλιο οικ. 2/98253/0094/30.12.2011 του ΓΛΚ ορίζεται ότι: «Τα νομικά πρόσωπα φορείς της γενικής κυβέρνησης των οποίων τα λογιστικά και πληροφοριακά συστήματα εξασφαλίζουν τη δέσμευση πιστώσεων του προϋπολογισμού τους με την ανάληψη οποιασδήποτε υποχρέωσης και παρέχουν τις πληροφορίες για την εξέλιξη των υποχρεώσεων αυτών μέχρι την πλήρη εξόφλησή τους, όπως περιγράφονται στην εγκύκλιό μας αριθμ. 2/91118/0026/29/12/2010, δεν είναι απαραίτητο να ακολουθούν τον τύπο του μητρώου που περιγράφεται στην παραπάνω εγκύκλιό μας.». Συνεπώς, με δεδομένο ότι ο φορέας δεν εξασφαλίζει από το πληροφοριακό λογιστικό του σύστημα την απαραίτητη δέσμευση πίστωσης του προϋπολογισμού του για κάθε πραγματοποιηθείσα δαπάνη, είναι υποχρεωμένος να τηρεί αναλυτικό βιβλίο Μητρώου Δεσμεύσεων.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314, Α') οι δημόσιες επιχειρήσεις υποχρεούνται στην κατάρτιση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και στην οργάνωση υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου διαπιστώθηκε ότι στην Ε.Α.Β. Α.Ε. υπάρχει Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας (ΦΕΚ 100, Τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης/19.01.2011) και καθήκοντα εσωτερικού ελεγκτή ασκεί υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών. Ωστόσο, δεν τέθηκε υπόψη της ομάδας ελέγχου έκθεση η οποία να σχετίζεται με την διαδικασία εξόφλησης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Κατά τον έλεγχο που διενεργήθηκε από την ομάδα ελέγχου επί των ληξιπρόθεσμων οφειλών της εταιρείας, η οποία είναι ενταγμένη στο Μητρώο Φ.Γ.Κ. της ΕΛ.ΣΤΑΤ., διαπιστώθηκε η μη τήρηση του σχετικού Μητρώου Δεσμεύσεων παρά μόνο η σύνταξη περιληπτικού πίνακα των απλήρωτων υποχρεώσεων και ληξιπρόθεσμων οφειλών της.

Τέλος, η εταιρεία συντάσσει τη μηνιαία σύνοψη του Πίνακα στοιχείων Μητρώου Δεσμεύσεων, που υποχρεούται να αποστέλλει στο Γενικό Λογιστήριο του κράτους, χειροκίνητα, με τη χρήση υπολογιστικών φύλλων excel, με μερική χρήση αυτόματης εξαγωγής πληροφοριών από το λογισμικό πρόγραμμα SAP που τηρεί, αναφορικά με τη χρονολογική ωρίμανση των οφειλών που εμφανίζονται στους λογαριασμούς προμηθευτών (λογ/σμος 50). Τα ποσά των λοιπών υποχρεώσεων της καταγράφονται χειροκίνητα, λαμβάνοντας υπόψη τους σχετικούς συγκεντρωτικούς λογαριασμούς που εξάγονται από το προαναφερόμενο λογιστικό σύστημα .

3.3.2 Συμφωνία συστημάτων αναφοράς

Για τη συμφωνία των συστημάτων αναφοράς, η ομάδα ελέγχου συνέκρινε τις **συνολικές υποχρεώσεις** της εταιρείας όπως εμφανίζονται στα βιβλία της σε σχέση με αυτά που δηλώνονται στο συνοπτικό Πίνακα του Μ.Δ., καθόσον ήταν αδύνατη η αυτόματη εξαγωγή της χρονολογικής τους ωρίμανσης από τα βιβλία. Κατόπιν περαιτέρω ελέγχου η ομάδα κατέληξε σε μια εκτίμηση του ποσού των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους άνω των 90 ημερών όπως παρατίθενται στην ενότητα 3.1.1.

Από τα βιβλία της εταιρείας κατά την 31.12.2016 και 31.08.2017 προέκυψε ο κατωτέρω Πίνακας 9 σχετικά με το **σύνολο των υποχρεώσεων** της προς τρίτους.

Πίνακας 9

Ε.Α.Β. Α.Ε.			
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (Στοιχεία βάσει Ισοζυγίου)		31/12/2016	31/08/2017
Φ. εκτός Γ.Κ.	Προκαταβολές πελατών εξωτερικού (30.05.01)	2,921,547.74	2,911,717.74
	Προμηθευτές Εσωτερικού (50.00)	16,201,085.26	16,269,891.84
	Προμηθευτές Εξωτερικού (50.01)	61,057,945.08	61,292,561.55
	Προμηθευτές (50.92)	238,067.20	238,067.20
	Τράπεζες - Λογ/σμοι βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (52)	5,037,848.77	5,000,006.08
	Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες (53.00)	925,464.41	463,223.40
	Δικαιούχοι αμοιβών (53.08)	154,075.25	136,721.05
	Δικαιούχοι χρηματικών εγγυήσεων (53.09)	153,959.16	204,275.60
	Ερευνητικά λοιπά προγράμματα - ευρωπαϊκά (53.74)	9,038,202.07	8,971,456.07
	Αμοιβές μελών Δ.Σ. (53.93)	216.77	0.00
	Εκκρεμείς πιστωτικοί λογαριασμοί (53.95)	25,450.76	25,450.76
	Σύνολο (Φ. εκτός Γ.Κ.)		95,753,862.47

Από τα στοιχεία της σύνοψης του Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων της εταιρείας προέκυψε ότι το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων σε φορείς **εκτός** γενικής κυβέρνησης ανέρχεται σε ποσό ευρώ 85.785.857,00 κατά την **31.12.2016** και σε ποσό ευρώ 86.883.678,00 κατά την **31.08.2017**, όπως περιγράφονται στον *Πίνακα 10*.

Πίνακας 10

	Ανεξόφλητες υποχρεώσεις «Ε.Α.Β. Α.Ε» 31.12.2016 (σε €)	Ανεξόφλητες υποχρεώσεις «Ε.Α.Β. Α.Ε» 31.08.2017 (σε €)
Φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης	85.785.857,00	86.883.678,00

Από τη σύγκριση των ποσών των συνολικών υποχρεώσεων της εταιρείας κατά την 31.12.2016 και 31.08.2017 μεταξύ του συνοπτικού Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων και των βιβλίων της, προέκυψαν τα εξής:

Αναφορικά με το **σύνολο των υποχρεώσεων** της εταιρείας προς φορείς **εκτός** γενικής κυβέρνησης κατά την **31.12.2016**, το Μ.Δ. παρουσιάζει διαφορά ποσού ευρώ 9.968.005,47, επί έλαττον σε σύγκριση με τα βιβλία, η οποία οφείλεται στο ότι: i) η εταιρεία δεν συμπεριλαμβάνει στο μητρώο δεσμεύσεων τις προκαταβολές πελατών

εξωτερικού (λογαριασμός 30.05.01) ποσού ευρώ 2.921.547,74, ii) η εταιρεία προβαίνει σε συμψηφισμούς χρεωστικών υπολοίπων λογαριασμών προμηθευτών συνολικού ποσού ευρώ 10.695.776,89, iii) συμπεριλαμβάνει ποσό ευρώ 369.462,66 (λογ. 53.98) και ποσό ευρώ 2.921.531,27 (λογ. 53.97), τα οποία αφορούν σε υποχρεώσεις προς φορείς ελληνικού δημοσίου και iv) η εταιρεία πραγματοποίησε λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της, συνολικού ποσού ευρώ 358.325,23, μετά τη σύνταξη του συνοπτικού πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων.

Κατά την 31.08.2017, ο συνοπτικός πίνακας Μ.Δ. παρουσιάζει διαφορά ως προς τις συνολικές υποχρεώσεις προς φορείς **εκτός γενικής κυβέρνησης**, ποσού ευρώ 8.629.693,29 επί έλαττον σε σύγκριση με τα βιβλία, η οποία οφείλεται στο ότι: i) η εταιρεία δε συμπεριλαμβάνει στο συνοπτικό πίνακα του μητρώου δεσμεύσεων τις προκαταβολές πελατών εξωτερικού (λογαριασμός 30.05.01), ποσού ευρώ 2.911.717,74, ii) προβαίνει σε συμψηφισμούς χρεωστικών υπολοίπων λογαριασμών προμηθευτών συνολικού ποσού ευρώ 7.665.356,49, iii) συμπεριλαμβάνει ποσό ευρώ 3.315.475,13 (λογ. 53.97), τα οποία αφορούν σε υποχρεώσεις προς φορείς ελληνικού δημοσίου, iv) συμψηφίζει χρεωστικό υπόλοιπο ποσού ευρώ 370.902,82 του λογαριασμού (53.00) «αμοιβές προσωπικού πληρωτέες», το οποίο κατά την ημερομηνία του ελέγχου εμφάνιζε υπόλοιπο πιστωτικό ποσού ευρώ 463.223,40 και v) πραγματοποίησε στα βιβλία της λογιστικές εγγραφές, συνολικού ποσού ευρώ 533.967,97, μετά τη σύνταξη του συνοπτικού πίνακα του Μ.Δ..

Δεν ήταν δυνατόν να εντοπιστούν οι εγγραφές που καταχωρίστηκαν στα βιβλία της εταιρείας μετά τη σύνταξη της σύνοψης του Πίνακα Μ.Δ., καθώς και να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των συμψηφισμών χρεωστικών υπολοίπων των λογαριασμών προμηθευτών.

Από τα παραπάνω αναφερόμενα και από τη συσχέτιση των στοιχείων των μηνιαίων συνοπτικών δελτίων του μητρώου δεσμεύσεων και των βιβλίων της εταιρείας, προκύπτει η διάρθρωση του συνοπτικού πίνακα του μητρώου δεσμεύσεων, σε επίπεδο λογαριασμών του ενιαίου γενικού λογιστικού σχεδίου λογιστικής, όπως εμφανίζεται στον κατωτέρω *Πίνακα 11*.

Πίνακας 11

ΜΗΤΡΩΟ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	31/12/2016	31/8/2017
ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	Ποσά (€)	Ποσά (€)
ΟΦΕΙΛΕΣ ΣΕ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ 50.00 και 50.01	68.182.071,98	69.601.531,14

ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ ΔΑΝΕΙΑ 52.00	5.038.472,14	5.000.006,08
ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	12.565.312,88	12.282.140,78
ΣΥΝΟΛΟ Φ. ΕΚΤΟΣ Γ.Κ	85.785.857,00	86.883.678,00

Τέλος, από τη συσχέτιση των συνοπτικών μηνιαίων δελτίων του Μ.Δ. και του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, έτους 2017, προκύπτει ότι στη στήλη (4) "εγκεκριμένη πίστωση", αναγράφεται το ποσό των προϋπολογισθέντων εξόδων της εκάστοτε τρέχουσας χρήσης, ήτοι ποσό ευρώ 80.430.654 για το έτος 2017. Ωστόσο, η παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω του συνοπτικού πίνακα του Μ.Δ., στο οποίο καταγράφεται η ενηλικίωση των συνολικών υποχρεώσεων, δεν είναι δυνατή λόγω του γεγονότος ότι η εταιρεία τηρεί το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα των δεδουλευμένων εσόδων - εξόδων (accrual basis accounting), σύμφωνα με το οποίο, μεταξύ άλλων, ο χρόνος πραγματοποίησης των εξόδων αποδεδειγμένα από το χρόνο της πληρωμής τους. Κατά συνέπεια, η έννοια του εξόδου και της υποχρέωσης δεν ταυτίζεται όπως συμβαίνει στο απλογραφικό λογιστικό σύστημα και δεν είναι εφικτή η μεταξύ τους σύγκριση.

3.4 Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Από την επισκόπηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρείας, διαπιστώθηκε ότι παρουσιάζει σημαντικό πρόβλημα έλλειψης ρευστότητας με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να εξοφλήσει τις υπάρχουσες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η ικανότητα της εταιρείας να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της χρησιμοποιώντας στοιχεία του ενεργητικού που μπορούν να μετατραπούν σε μετρητά, εντός της περιόδου λήξης των υποχρεώσεων, είναι μικρή όπως προκύπτει και από τον υπολογισμό του δείκτη γενικής ρευστότητας κατά την 31.12.2016, ο οποίος είναι 0,65 ήτοι <1. Περαιτέρω, η εταιρεία αδυνατεί να ανταποκριθεί και στις τρέχουσες υποχρεώσεις της χρησιμοποιώντας τα άμεσα ρευστά διαθέσιμά της, αφού ο δείκτης άμεσης ρευστότητας, κατά την 31.12.2016, είναι μόλις 0,38. Ειδικότερα:

α) Από την επισκόπηση των διαθέσιμων υπόλοιπων της στις 31.12.2016 και 31.08.2017, προκύπτουν τα εξής: Τα διαθέσιμα της «Ε.Α.Β. Α.Ε» (λογαριασμός 38) στις 31.12.2016, ανέρχονταν σε ποσό ευρώ 16.107.545,80, ενώ κατά την 31.08.2017, ανέρχονταν σε ποσό ευρώ 4.278.122,41, τα οποία τα διατηρεί για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της και όχι για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών της. Σημειώνεται ότι η εταιρεία έχει λάβει δύο δάνεια, εκ των οποίων

το ένα από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, συνολικού ποσού ευρώ 5.000.000, το οποίο είναι βραχυπρόθεσμης διάρκειας και χωρίς την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου. Το δεύτερο έχει ληφθεί από την ALPHA BANK, συνολικού ποσού ευρώ 55.000.000, είναι ομολογιακό και μακροπρόθεσμης διάρκειας, με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου. Διαπιστώθηκε ότι η εταιρεία αποπληρώνει μόνο το δάνειο των ευρώ 5.000.000 που έχει λάβει από την Ε.Τ.Ε., ενώ αυτό των ευρώ 55.000.000, που έχει ληφθεί από την ALPHA BANK, δεν εξυπηρετείται από τα διαθέσιμα της εταιρείας, αλλά μόλις καταπέσει και βεβαιωθεί η οφειλή από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές, θα αποπληρωθεί από το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο είναι εγγυητής.

β) Από την επισκόπηση του εγκεκριμένου **Προϋπολογισμού 2017** προκύπτουν τα παρακάτω:

Προϋπολογισμός 2017

Προϋπολογισθέντα έσοδα	Ποσά σε ευρώ
-Πωλήσεις εμπορευμάτων	39.995.483
-Πωλήσεις υπηρεσιών	47.413.320
-Επιχορηγήσεις για τοκοχρεολύσια και δάνεια λόγω εγγυήσεων ελληνικού δημοσίου κλπ	44.830.000
-Λοιπά έσοδα	750.000
Σύνολο (1)	132.988.803
Προϋπολογισθέντα έξοδα	Ποσά σε ευρώ
-Αμοιβές προσωπικού	41.821.332
-Αμοιβές και έξοδα τρίτων	2.894.664
-Παροχές τρίτων	4.066.808
- Φόροι	350.000
- Διάφορα έξοδα	4.700.000
- Τόκοι και συναφή έξοδα	5.997.850
- Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	1.500.000

- Αγορές παγίων	19.100.000
Σύνολο (2)	80.430.654
Αποτέλεσμα (1) – (2) Πλεόνασμα (+)	52.558.149

Από το Ισοζύγιο της 31.08.2017, το άθροισμα των λογαριασμών του κύκλου εργασιών (70 έως 73), ανέρχεται σε ποσό ευρώ 31.440.808,32, ενώ η πρόβλεψη πωλήσεων σύμφωνα με τον προϋπολογισμό για το έτος 2017 ανέρχεται στο ποσό των ευρώ 87.408.403. Συνεπώς, παρατηρείται τάση υστέρησης στα έσοδα της εταιρείας από πωλήσεις, η οποία οφείλεται στην αδυναμία της Ε.Α.Β. Α.Ε. να ολοκληρώσει τις παραγγελίες της.

γ) Υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των αναληφθέντων έργων της εταιρείας λόγω της σοβαρής υποστελέχωσής της, καθώς έχει αποχωρήσει μεγάλος αριθμός προσωπικού με υψηλή τεχνογνωσία, γεγονός που καθιστά δυσχερή την κάλυψη των υπαρχουσών ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών της, αφού δεν εισπράττει έσοδα από τους πελάτες της από την παράδοση των έργων και κινδυνεύει με καταλογισμό ποινών (π.χ. τόκων από δικαστικές αποφάσεις) λόγω της μη εκπλήρωσης των συμβατικών της υποχρεώσεων.

δ) Δεν παρακολουθείται μέσω του λογιστικού πληροφοριακού συστήματος της εταιρείας η εκτέλεση του προϋπολογισμού.

4. Συμπεράσματα

- Η εταιρεία δεν τηρεί αναλυτικό βιβλίο Μητρώου Δεσμεύσεων αλλά συντάσσει συνοπτικό Πίνακα Μ.Δ. (βλ. ενότητα 3.3.1).

- Είναι αδύνατη η παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού από τη σύνοψη του Μ.Δ λόγω της αρχής της εκτέλεσης του δεδουλευμένου (accrual basis accounting).

- Δεν παρακολουθείται η εκτέλεση του προϋπολογισμού μέσω του πληροφοριακού συστήματος SAP.

- Παρουσιάζεται πλασματική εικόνα στα ποσά που δηλώνονται στο συνοπτικό Πίνακα του Μ.Δ. της εταιρείας για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης, αφού δε συμπεριλαμβάνονται σε αυτά τα ποσά που αφορούν σε προκαταβολές πελατών των οποίων τα έργα θα έπρεπε να είχαν παραδοθεί σύμφωνα με τις σχετικές συμβάσεις (βλ. ενότητα 3.3.2).

- Συμπεριλαμβάνονται στις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης του συνοπτικού Πίνακα του Μ.Δ., ποσά που αφορούν σε λογαριασμούς υποχρεώσεων ελληνικού δημοσίου, τα οποία θα έπρεπε να δηλωθούν στις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης, με αποτέλεσμα να αλλοιώνεται η εικόνα των οφειλών της εταιρείας. Έτσι, ενώ παρουσιάζεται γενικά αυξητική τάση των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς φορείς γενικής κυβέρνησης βάσει των βιβλίων, στο συνοπτικό Πίνακα του Μ.Δ. παρουσιάζεται μείωση αυτών κατά τους δύο (2) τελευταίους μήνες (βλ. ενότητα 3.3.2).

- Δεν τηρείται ο κανόνας FIFO (first-in, first out) στην αποπληρωμή των υποχρεώσεων αλλά αντίθετα, εξοφλούνται με βάση τις τρέχουσες ανάγκες, χωρίς να τηρείται χρονολογική σειρά και να δίνεται προτεραιότητα στις παλαιότερες, σύμφωνα με κοινές αποφάσεις που λαμβάνονται από τους Διευθυντές του φορέα (βλ. ενότητα 3.1.2 & 3.1.4).

- Από την αποστολή επιστολών προς εννιά (9) μεγαλύτερους προμηθευτές, λήφθηκε απάντηση από ένα προμηθευτή εξωτερικού (1 Source Aero Service) σύμφωνα με την οποία υπήρχε διαφορά στα βιβλία της με 31.08.2017, η οποία οφειλόταν σε δύο μη καταχωρισμένα τιμολόγια (βλ. ενότητα 7.4)

- Παρουσιάζεται δραματική μείωση στα διαθέσιμα της εταιρείας (31.08.2017 σε σχέση με 31.12.2016), καθώς έχουν αναλωθεί για την κάλυψη της δραστηριότητας της ακόμα και τα δάνεια που έχει λάβει, ενώ τα διαθέσιμα της δεν επαρκούν για να καλύψουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της (βλ. ενότητα 3.4).

- Υπάρχει σημαντική καθυστέρηση στην εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων της εταιρείας σχετικά με τους χρόνους παράδοσης των υπό εκτέλεση έργων, καθώς έχει αποχωρήσει μεγάλος αριθμός προσωπικού με υψηλή τεχνογνωσία (βλ. ενότητες 3.1.7 & 3.4).

- Δε συντάσσεται ρεαλιστικός προϋπολογισμός λόγω π.χ. υπερεκτίμησης των εσόδων από πωλήσεις (βλ. ενότητα 3.4).

- Δεν έχει συνταχθεί έκθεση εσωτερικού ελέγχου σχετικά με τη διαδικασία αποπληρωμής των υποχρεώσεων και ειδικότερα με την παρακολούθηση και πληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

5. Απάντηση φορέα

Ο φορέας απέστειλε με το Α.Π. 0140-18-01-0013/04.01.2018 έγγραφό του απάντηση στα ευρήματα της ομάδας ελέγχου, όπως αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα Ευρημάτων (βλ. Παράρτημα 7.7). Συνοπτικά αναφέρεται ότι η εταιρεία λόγω

της περιορισμένης ταμειακής της ρευστότητας, εξοφλεί τις υποχρεώσεις με βάση την αναγκαιότητα και το επείγον της κάθε περίπτωσης και όχι βάσει της παλαιότητάς τους. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην ολοκλήρωση των αναληφθέντων έργων, οφείλονται κατά κύριο λόγο στη μείωση του προσωπικού κατά 50% και ότι ο προϋπολογισμός είναι επιτεύξιμος, εάν συντρέξουν οι προϋποθέσεις και οι παραδοχές που έχουν ληφθεί υπόψη κατά την κατάρτιση του. Τέλος, σύμφωνα με την ως άνω απάντηση, η Ε.Α.Β. Α.Ε. δε συμπεριλαμβάνει στα στοιχεία του συνοπτικού Πίνακα του Μ.Δ. τα ποσά από προκαταβολές πελατών, τις καταπτώσεις δανείων με εγγύηση ελληνικού δημοσίου, καθώς και τα πρόστιμα και τις προσαυξήσεις από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2001-2004 (βλ. αναλυτικά απάντηση φορέα στο Παράρτημα 7.7).

6. Συστάσεις

Κατόπιν των προεκτεθέντων, η ομάδα ελέγχου προτείνει τη λήψη των παρακάτω μέτρων από τον φορέα, προκειμένου να βελτιωθεί η διαδικασία εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του, η αξιοπιστία των στοιχείων που καταγράφονται στα συστήματα του και η αποφυγή συσσώρευσης νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Ειδικότερα προτείνει:

1. Να τηρήσει αναλυτικό βιβλίο Μ.Δ..
2. Να παρακολουθείται, μέσω του πληροφοριακού λογιστικού συστήματος της εταιρείας SAP, η εκτέλεση του προϋπολογισμού.
3. Να συντάσσονται ρεαλιστικοί προϋπολογισμοί βάσει ιστορικών στοιχείων, σε συνδυασμό με έγκυρες εκτιμήσεις αναφορικά με την παραγωγική δυναμική της εταιρείας και της ρευστότητας της και όχι βάσει υπερτιμημένων προβλέψεων αναφορικά με μελλοντικές της πωλήσεις.
4. Να εκπονηθεί ένα στρατηγικό μεσοπρόθεσμο σχέδιο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μέσω σύνταξης καταστάσεων χρηματικών ροών (cash-flows), ώστε η εταιρεία, παράλληλα με την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της, να μειώνει σταδιακά και το ύψος των συσσωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών της.
5. Να γίνεται ορθή καταγραφή των υποχρεώσεων της εταιρείας στη σύνοψη του Μ.Δ. βάσει των παρατηρήσεων της ομάδας ελέγχου.
6. Να γίνει αυτοματοποίηση της διαδικασίας καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ. μέσω δημιουργίας ειδικού προγράμματος που θα αντλεί αυτόματα στοιχεία από τα βιβλία της εταιρείας.

7. Να γίνει ορθή αξιοποίηση του προσωπικού προκειμένου να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των συμβάσεων, οι οποίες μπορεί να επιφέρουν νέα συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

8. Να γίνονται τακτικές συμφωνίες υπολοίπων των προμηθευτών με τα βιβλία της εταιρείας με την αποστολή επιβεβαιωτικών επιστολών ή email.

9. Να καταχωρισθούν στα βιβλία της εταιρείας τα πρόστιμα όπως προκύπτουν από τη φορολογική εικόνα της.

10. Να παρακολουθείται διεξοδικότερα από τον εσωτερικό ελεγκτή η διαδικασία καταγραφής και αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του (ΦΕΚ 100, Τεύχος Ανωμόμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης/19.01.2011).

Αθήνα, 11 Απριλίου 2018

Η Επικεφαλής της Ομάδας Ελέγχου,

Επίτροπος

7. Παράρτημα

7.1. Υποτομέας Ν.Π.Ι.Δ. – Φ.Γ.Κ.

Πίνακας Ν.Π.Ι.Δ. – Φ.Γ.Κ.

Φορέας	31/12/2016	31/8/2017	% μετ.	% επί του συνόλου κατηγορίας
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΕ (Ε.Α.Β. Α.Ε.)	81.895.333	83.406.682	2%	18%
ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. (ΣΤΑΣΥ Α.Ε.)	30.896.192	62.366.983	50%	14%
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ	49.172.452	49.195.142	0%	11%
ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΕΑΝ)	31.620.636	35.296.941	10%	8%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε. (Ε.Α.Σ.)	22.143.936	30.747.893	28%	7%
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.	19.040.751	23.095.594	18%	5%
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Ο.Α.Σ.Θ.)	14.708.897	16.853.118	13%	4%
1Η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (Υ.Π.Ε.) ΑΤΤΙΚΗΣ	1.832.871	13.286.791	86%	3%
ΟΔΙΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. (Ο.ΣΥ. Α.Ε.)	45.378.253	12.753.860	-256%	3%
ΣΥΝΟΛΑ	296.689.320	327.003.003		71%
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ	413.974.837	459.104.922		100%

7.2 Νομοθετικό και Κανονιστικό πλαίσιο

- Σύμβαση Οικονομικής Ενίσχυσης της Ελληνικής Δημοκρατίας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, το σχέδιο της οποίας κυρώθηκε με το **ν. 4336/2015 (Α΄, 94)** (παράγραφ. Β).
- **ν. 4063/2012 (Α΄, 71)**, με τον οποίο κυρώθηκε η Απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25.3.2011 που τροποποίησε το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη-μέλη με νόμισμα το ευρώ.
- **ν. 4270/2014 (Α΄, 143)** «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει κατά το ελεγχόμενο χρονικό διάστημα.
- **Π.Δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες»** (Α΄145)
- **2/57451/ΔΠΓΚ/24.7.2012 Εγκύκλιος του Γ.Λ.Κ.** «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων».
- **2/100018/0026/30.12.2016 Εγκύκλιος του ΓΛΚ** «Κοινοποίηση διατάξεων σχετικά με την ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες και παροχή οδηγιών».
- **2/18993/ΔΠΔΣΜ/28-2-2014 Εγκύκλιος του ΓΛΚ** «Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου δεσμεύσεων».
- **ν. 4281/2014 (Α΄, 160)** «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις». Άρθρο 6, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 57 παρ. 1 του **ν.4438/2016(Α΄, 220)**.
- **2/57103/ΔΠΓΚ/23-06-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών** «Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων υποχρεώσεων» (**Β΄, 1932**), όπως τροποποιήθηκε με την **2/48342/ΔΠΓΚ/23-06-2017 όμοια** (**Β΄, 2195**).
- **2/22717/0094/9.3.2011 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών** «Υποβολή Οικονομικών Στοιχείων Φορέων Γενικής Κυβέρνησης στο Υπουργείο Οικονομικών...» (**Β΄, 474**).
- **2/82445/ΔΠΓΚ/24.12.2015 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών** «Στοχοθεσία-Πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμού- Παρακολούθηση εκτέλεσης» (**Β΄, 2934**).

- **ν. 4152/2013 (Α', 107)** «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013».
- **ν. 4444/2016 (Α', 234)** «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2017»
- **ν. 3861/2010 (Α', 112)** «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο 'Πρόγραμμα Διαύγεια' και άλλες διατάξεις»

7.3 Δομή "Ε.Α.Β. Α.Ε."

Η δομή της "Ε.Α.Β. Α.Ε." έχει ως εξής:

<i>Επωνυμία</i>	<i>Χώρα εγκατάστασης</i>	<i>Σχέση 31.12.2016</i>	<i>Σχέση 31.12.2015</i>	<i>Ποσοστό συμμετοχής</i>
E.M.C. ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Ε.	Ελλάδα	θυγατρική	θυγατρική	100,0%
ISOURCE Αεροπορικές Υπηρεσίες Α.Ε.	Ελλάδα	συγγενής	συγγενής	49,0%

Η έδρα της βρίσκεται στο Δήμο Αθηναίων, Λεωφόρο Μεσογείων 2-4. Το βιομηχανικό συγκρότημα και οι οικονομικές της υπηρεσίες είναι εγκατεστημένα σε έκταση 1.850 στρεμμάτων στο Νομό Βοιωτίας, στο Δήμο Σχηματαρίου, στην περιοχή της Τανάγρας.

7.4 Επιστολές προς Προμηθευτές

Η ομάδα ελέγχου απέστειλε επιστολές για την επιβεβαίωση των πιστωτικών υπολοίπων (Π.Υ.) στους παρακάτω προμηθευτές, όπως αυτά εμφανίζονταν κατά την 31.08.2017 στα βιβλία του φορέα:

1. FMS, Π.Υ. 33.256.143,72€ (35.066.814,76 USD)
2. EADS DEFENCE & SEC, Π.Υ. 2.026.000 €
3. BAE SYSTEMS LTD, Π.Υ. 4.764.286,22€

4. Onex SA, Π.Υ., 3.078.534,24€
5. 1 Source Aero Service, Π.Υ. 888.952,39€
6. PRATT & WHITNEY COMPONENT SOL. Π.Υ. 829.908,02 € (921.553,31 USD)
7. DEFENCE TRADING CO, Π.Υ. 174.498,06€ (192.991,66 USD)
8. WESCO MANUFACTURING, Π.Υ. 606.853,46 € (681.083,13USD)
9. GICHNER SHELTER SY, Π.Υ. 434.381,76 € (399.185,40 USD)

Μέχρι την ημερομηνία σύνταξης της παρούσης η ομάδα ελέγχου έλαβε απάντηση από έναν (1) προμηθευτή την 1 Source Aero Service, σύμφωνα με την οποία το υπόλοιπο που εμφάνιζαν τα βιβλία της κατά την 31.08.2017 ανέρχονταν σε 890.682,51 €. Η διαφορά οφειλόταν σε δύο (2) μη καταχωρισθέντα τιμολόγια εκδόσεως 28.04.2017 από την Ε.Α.Β. Α.Ε., συνολικής αξίας ευρώ 1.730,12 (865,06€ + 865,06€).

7.5 Στοιχεία εκκρεμών υποχρεώσεων προς Φ.Γ.Κ.

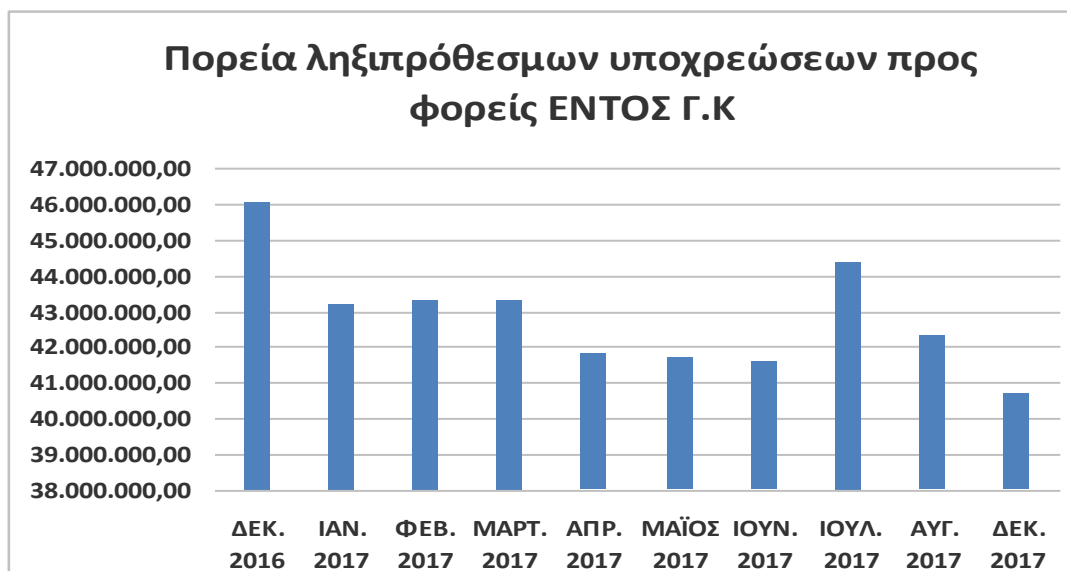
Από την επισκόπηση των οικονομικών στοιχείων, όπως απεικονίζονται στα μηνιαία δελτία που απέστειλε η εταιρεία προς το Υπουργείο Οικονομικών - Γ.Λ.Κ κατά την περίοδο από 31.12.2016 έως 31.08.2017 και την 31.12.2017, καθώς και στη σύνοψη του Μητρώου Δεσμεύσεων της επιχείρησης, για το ίδιο χρονικό διάστημα, προέκυψαν τα παρακάτω (Πίνακας 12):

Πίνακας 12

Ε.Α.Β. Α.Ε.	
ΜΗΝΕΣ	ΦΟΡΕΙΣ
	ΕΝΤΟΣ Γενικής Κυβέρνησης - Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις (άνω των 90 ημερών)
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2016	46,023,185.00
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2017	43,173,357.00
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017	43,283,961.00
ΜΑΡΤΙΟΣ 2017	43,306,754.00
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2017	41,781,216.00
ΜΑΪΟΣ 2017	41,680,763.00
ΙΟΥΝΙΟΣ 2017	41,587,651.00
ΙΟΥΛΙΟΣ 2017	44,371,447.00
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2017	42,327,575.00
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017	40.678.780,00

i. Οι συνολικές ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις **άνω των 90 ημερών** προς φορείς **εντός** γενικής κυβέρνησης ανήλθαν κατά την 31.12.2016 σε ποσό ευρώ 46.023.185,00, κατά την 31.08.2017 σε ποσό ευρώ 42.327.575,00 και κατά την 31.12.2017 σε ποσό ευρώ 40.678.780. Από τους μήνες Δεκέμβριο 2016 έως τον Ιούνιο 2017 παρατηρήθηκε μείωση της τάξης -9,64%. Τον Ιούλιο 2017, παρατηρήθηκε αύξηση σε σχέση με τον Ιούνιο 2017 της τάξης 6,69%, ενώ τον Αύγουστο του 2017 παρατηρήθηκε μείωση σε σχέση με τον Ιούλιο 2017, ύψους -4,61%. Τέλος, κατά τον Δεκέμβριο του 2017 παρατηρήθηκε μείωση 3,8% σε σχέση με τον Αύγουστο του 2017. Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η μηνιαία εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς εντός γενικής κυβέρνησης για τη χρονική περίοδο από 31.12.2016-30.09.2017 και τέλος απεικονίζεται και το ύψος αυτών κατά την 31.12.2017.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

ii. Από το συνολικό ποσό των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων **άνω των 90 ημερών** προς φορείς **εντός** γενικής κυβέρνησης, ποσό ευρώ 31,02 εκ. αφορά σε διαφορές φορολογικού ελέγχου χρήσεων 2001, 2002, 2003 και 2004. Περαιτέρω, ποσό ευρώ 11,23 εκ. αφορά σε οφειλές τρέχοντος έτους και προηγούμενων ετών προς το Ι.Κ.Α. Εξ' αυτών, 5,5 εκ ευρώ έχουν ρυθμιστεί με το Ι.Κ.Α. σε 150 μηνιαίες δόσεις εκ των οποίων υπολείπονται προς καταβολή 120 μηνιαίες δόσεις. Τέλος, σημειώνεται ότι στα ανωτέρω ποσά συμπεριλαμβάνονται κατά την 31.12.2016 και 31.08.2017, υποχρεώσεις τρέχουσες και παλαιότερες προς Δ.Ο.Υ. και ασφαλιστικά ταμεία συνολικού ποσού ευρώ 42.532.859,57 και 35.078.438,56, αντίστοιχα.

Από τα βιβλία της εταιρείας κατά την 31.12.2016 και 31.08.2017 προέκυψε ο κατωτέρω Πίνακας 13 σχετικά με το σύνολο των εκκρεμών υποχρεώσεων της προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης.

Πίνακας 13

Ε.Α.Β. Α.Ε.			
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (Στοιχεία βάσει Ισοζυγίου)		31/12/2016	31/08/2017
Φ.Γ.Κ.	Προκαταβολές Ελληνικού Δημοσίου (30.05.02)	182,559,070.47	182,385,593.07
	Μακρ. Υποχρεώσεις Πληρ. στην επόμενη χρήση (53.17)	40,000,000.00	0.00
	Ελληνικό Δημόσιο Καταπτώσεις εγγυήσεων (53.92)	376,475,806.56	418,699,206.56
	Κρατήσεις πωλήσεων πληρωτέες (53.97)	2,921,531.27	3,315,475.13
	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε δρχ. (53.98)	369,462.66	3,723,912.66
	Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (54)	35,184,485.32	31,238,994.45
	Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικά ταμεία (55)	10,372,242.10	10,227,878.85
Σύνολο (Φ.Γ.Κ.)		647,882,598.38	649,591,060.72

Από τα στοιχεία της σύνοψης του Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων της εταιρείας προέκυψε ότι το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων σε φορείς εντός γενικής κυβέρνησης ανέρχεται σε ποσό ευρώ 46.134.086,00 κατά την 31.12.2016 και σε ποσό ευρώ 42.438.476,00 κατά την 31.08.2017 (σχετ. Πίνακας 14).

Πίνακας 14

	Ανεξόφλητες υποχρεώσεις «Ε.Α.Β. Α.Ε» 31.12.2016 (σε €)	Ανεξόφλητες υποχρεώσεις «Ε.Α.Β. Α.Ε» 31.08.2017 (σε €)
Φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης	46.134.086,00	42.438.476,00

Από τη σύγκριση των ποσών των συνολικών υποχρεώσεων της εταιρείας κατά την 31.12.2016 και 31.08.2017 μεταξύ του συνοπτικού Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων και των βιβλίων της, προέκυψαν τα εξής:

Κατά την **31.12.2016**, οι **συνολικές υποχρεώσεις** προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης εμφανίζονται μικρότερες στο Μητρώο Δεσμεύσεων σε σύγκριση με τα βιβλία της εταιρείας, κατά ποσό ευρώ 601.748.512,38. Η διαφορά οφείλεται στο ότι στο συνοπτικό πίνακα του μητρώου δεσμεύσεων της εταιρείας δε

συμπεριλαμβάνονται τα εξής: i) λογαριασμός «προκαταβολές ελληνικού δημοσίου» (30.05.02) ποσού ευρώ 182.559.070,47, ii) λογαριασμός «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις πληρωτέες στην επόμενη χρήση» (53.17) ποσού ευρώ 40.000.000, iii) λογαριασμός «Ελληνικό Δημόσιο Καταπτώσεις εγγυήσεων» (53.92) ποσού ευρώ 376.475.806,56, iv) ποσό ευρώ 369.462,66 (λογ. 53.98) και ποσό ευρώ 2.921.531,27 (λογ. 53.97), τα οποία αφορούν σε υποχρεώσεις προς φορείς ελληνικού δημοσίου και έχουν συμπεριληφθεί στις υποχρεώσεις προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης, και v) σε λογιστικές εγγραφές συνολικού ποσού ευρώ 577.358,58 οι οποίες καταχωρήθηκαν στα βιβλία της εταιρείας σε μεταγενέστερη ημερομηνία αυτής της ενημέρωσης του Μητρώου Δεσμεύσεων.

Κατά την **31.08.2017**, το Μητρώο Δεσμεύσεων παρουσιάζει διαφορά ως προς τις **συνολικές υποχρεώσεις** προς φορείς **εντός** γενικής κυβέρνησης, ποσού ευρώ 607.152.584,72, επί έλαττον σε σύγκριση με τα βιβλία της εταιρείας. Η διαφορά οφείλεται στο ότι στο μητρώο δεσμεύσεων της εταιρείας δε συμπεριλαμβάνονται τα εξής: i) λογαριασμός «προκαταβολές ελληνικού δημοσίου» (30.05.02) ποσού ευρώ 182.385.593,07, το οποίο αφορά σε προκαταβολή από την εκτέλεση κύριας σύμβασης (25/99) κατασκευής του έργου "ΕΡΜΗΣ" από το ΥΠ.ΕΘ.Α, ii) λογαριασμός «Ελληνικό Δημόσιο Καταπτώσεις εγγυήσεων» (53.92) ποσού ευρώ 418.699.206,56, όπως αναλύεται στην παρατήρηση 7, iii) ποσό ευρώ 3.723.912,66 το οποίο αφορά σε υποχρεώσεις προς φορείς ελληνικού δημοσίου (λογ. 53.98) και iv) σε λογιστικές εγγραφές συνολικού ποσού ευρώ 971.602,70 οι οποίες καταχωρήθηκαν στα βιβλία της εταιρείας σε μεταγενέστερη ημερομηνία αυτής της ενημέρωσης του συνοπτικού πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων. Τέλος, ποσό ευρώ 3.315.475,13 (λογ. 53.97), το οποίο αφορά σε υποχρεώσεις προς φορείς ελληνικού δημοσίου έχει συμπεριληφθεί στις υποχρεώσεις προς φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης.

Από τα παραπάνω αναφερόμενα και από τη συσχέτιση των στοιχείων των μηνιαίων συνοπτικών δελτίων του μητρώου δεσμεύσεων και των βιβλίων της εταιρείας, προκύπτει η διάρθρωση του μητρώου δεσμεύσεων, σε επίπεδο λογαριασμών του ενιαίου γενικού λογιστικού σχεδίου λογιστικής, όπως εμφανίζεται στον κατωτέρω *Πίνακα 15*:

Πίνακας 15

ΜΗΤΡΩΟ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	31/12/2016	31/8/2017
-------------------	------------	-----------

ΦΟΡΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ		
ΦΟΡΟΙ ΛΟΓ. 54	37.778.133,00	31.205.409,84
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΛΟΓ. 55	8.355.953,00	11.233.066,16
ΣΥΝΟΛΟ Φ. ΕΝΤΟΣ Γ.Κ.	46.134.086,00	42.438.476,00

Τέλος, στον παρακάτω Πίνακα 16 εμφανίζονται οι πληρωμές των υποχρεώσεων προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης, καθώς και οι νέες οφειλές που έχουν δημιουργηθεί προς αυτούς στη χρονική περίοδο 31.12.2016 έως 31.08.2017.

Πίνακας 16

ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ (Στοιχεία βάσει Ισοζυγίου)		ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31/12/2016	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΜΕΤ/ΡΕΣ ΣΕ ΑΛΛΟ ΛΟΓ/ΣΜΟ	ΝΕΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31/8/2017
(Φ.Γ.Κ.)	Προκαταβολές Ελληνικού Δημοσίου (30.05.02)	182,559,070.47	-173,477.40		0.00	182,385,593.07
	Μακρ. Υποχρεώσεις Πληρ. στην επόμενη χρήση (53.17)	40,000,000.00	0.00	-40,000,000	0.00	0.00
	Ελληνικό Δημόσιο Καταπτώσεις εγγυήσεων (53.92)	376,475,806.56	0.00	0.00	42,223,400.00	418,699,206.56
	Κρατήσεις πωλήσεων πληρωτέες (53.97)	2,921,531.27	-1,600,288.07	0.00	1,994,231.93	3,315,475.13
	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σε δρχ. (53.98)	369,462.66	0.00	0.00	3,354,450.00	3,723,912.66
	Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη (54)	35,184,485.32	-9,318,655.61	0.00	5,373,164.74	31,238,994.45
	Υποχρεώσεις σε ασφαλιστικά ταμεία (55)	10,372,242.10	-11,280,550.91	0.00	11,136,187.66	10,227,878.85
	Σύνολο (Φ.Γ.Κ.)	647,882,598.38	-22,372,971.99	-40,000,000	64,081,434.33	649,591,060.72

Από την επισκόπηση του ανωτέρω Πίνακα 16 διαπιστώνεται ότι οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν για εξόφληση υποχρεώσεων προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης ανήλθαν σε ποσό ευρώ 22.372.971,99, ενώ οι νέες οφειλές που δημιουργήθηκαν προς αυτούς, κατά την προαναφερόμενη χρονική περίοδο, ανήλθαν σε ποσό ευρώ 64.081.434,33.

7.6 Συμπεράσματα

- Δεν συμπεριλαμβάνονται στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων οι καταπτώσεις των εγγυήσεων του ελληνικού δημοσίου, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται πλασματική εικόνα για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης (βλ. ενότητα Παραρτήματος 7.5).
- Τα φορολογικά πρόστιμα που καταλογίζονται σε βάρος της εταιρείας από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές για τη μη εξυπηρέτηση ληξιπρόθεσμων οφειλών της προς Δ.Ο.Υ. δεν καταχωρίζονται ούτε στα βιβλία της «Ε.Α.Β. Α.Ε.» αλλά ούτε και στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων. Ειδικότερα από την επισκόπηση της φορολογικής εικόνας της "Ε.Α.Β. Α.Ε." όπως παρουσιάζεται στη σχετική εκτύπωση του TAXISNET, προκύπτει ότι ποσό ευρώ 232.992.716,90 αφορά σε πρόστιμα από βεβαιωμένες οφειλές φόρων και προσαυξήσεις από τόκους που έχουν επιβληθεί στην εταιρεία, επί ποσών δανείων που έχουν καταπέσει, τα οποία είχε λάβει με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου και δεν έχουν αποπληρωθεί. Το ποσό αυτό δεν εμφανίζεται ούτε στα λογιστικά βιβλία της εταιρείας αλλά ούτε και στα στοιχεία της σύνοψης του Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων. (βλ. ενότητα Παραρτήματος 7.5).
- Παρουσιάζεται πλασματική εικόνα στα ποσά που δηλώνονται στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων της εταιρείας για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης αφού δε συμπεριλαμβάνονται σε αυτά τα ποσά που αφορούν σε προκαταβολές πελατών δημοσίου, των οποίων τα έργα θα έπρεπε να είχαν παραδοθεί σύμφωνα με τις σχετικές συμβάσεις (βλ. ενότητα Παραρτήματος 7.5).
- Δεν συμπεριλαμβάνεται στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων , στις υποχρεώσεις προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης, οφειλή προς το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (ΥΠ.ΕΘ.Α.), η οποία έχει καταχωρηθεί στα βιβλία στο λογαριασμό 53.98 (βλ. ενότητα Παραρτήματος 7.5).

7.7 Πίνακας ευρημάτων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
1. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις		
1.1. Χρονολογική ωρίμανση		
1.1.1 Πλην της αυτόματης χρονολογικής ωρίμανσης από το SAP των υποχρεώσεων προς προμηθευτές (τιμολόγια), οι υπόλοιπες υποχρεώσεις κατηγοριοποιούνται με χειροκίνητο τρόπο.	Η πληροφόρηση όλων των υποχρεώσεων της ΕΑΒ αντλείται από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της εταιρίας (ΟΠΣ/SAP), επεξεργάζονται δε και κατηγοριοποιούνται με χρήση ηλεκτρονικών μέσων και εφαρμογών Microsoft Office.	Γίνεται χρήση excel για την επεξεργασία πληροφοριών από το πληροφοριακό σύστημα SAP πρακτική που μπορεί να οδηγήσει σε λάθη διότι παρόλο που αντλούνται από το σύστημα στη συνέχεια γίνονται προσαρμογές με χειροκίνητο τρόπο.
1.2. Κατηγορίες πιστωτών		
1.2.1 Μη τήρηση εξόφλησης υποχρεώσεων της εταιρείας με βάση την παλαιότητά τους.	Λόγω περιορισμένης ταμειακής ρευστότητας, η εταιρία εξοφλεί τις υποχρεώσεις της με βάση την αναγκαιότητα και το επειγόν της κάθε περίπτωσης, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στο κύριο έργο της που είναι η υποστήριξη των Ενόπλων Δυνάμεων και κυρίως της Πολεμικής Αεροπορίας. Σημειωτέον ότι η εταιρεία δεν λαμβάνει οποιαδήποτε κρατική επιχορήγηση και χρηματοδοτεί τις δαπάνες της με ίδιους πόρους.	Τούτο έχει επισημανθεί και στην Έκθεσή μας (βλέπε ενότητες 3.1.7, 3.4)
1.2.2 Οι υποχρεώσεις προς τρίτους είναι ληξιπρόθεσμες (άνω των 90 ημερών).	Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις άνω των 90 ημερών, θα εξοφληθούν όταν υπάρχει αναγκαία ταμειακή ρευστότητα.	Αποδοχή της παρατήρησής μας.
1.2.3 Δέκα (10) προμηθευτές καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τρίτους.	Από την συνολική οφειλή ποσού 60,9 εκ ευρώ προς τους 10 μεγαλύτερους από απόψεως οφειλής προμηθευτές, ποσό 33,3 εκ ευρώ αφορά τον προμηθευτή FMS με τον οποίο έχει γίνει διακανονισμός πληρωμής, ενώ ποσά 14,0 εκ ευρώ και 4,8 εκ ευρώ αφορούν αντιστοίχως τις υποκατασκευάστριες εταιρίες του προγράμματος	Αποδοχή της παρατήρησής μας, όπως περιγράφεται στις ενότητες 3.1.2, 3.1.7, 3.4 και 4 της Έκθεσής μας, δίνονται περαιτέρω κάποιες πληροφορίες για τους

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
	ΕΡΜΗΣ, EADS DEFENCE & SEC και BAE SYSTEMS LTD. Η οφειλή προς την EADS έχει καταλήξει σε διατησία, σύμφωνα με τους κανόνες του ICC. Όσον αφορά την οφειλή προς την ΟΝΕΞ, η ΕΑΒ έχει εγείρει απαιτήσεις από την ΟΝΕΞ περίπου αντίστοιχου ποσού και υπάρχει δικαστική εκκρεμότητα επ' αυτού.	μεγαλύτερους προμηθευτές.
1.3. Τόκοι - χρηματικές ποινές		
1.3.1 Σημαντικές καθυστερήσεις στην εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων αναφορικά με τους χρόνους παράδοσης των υπό εκτέλεση έργων με κινδύνους επιβολής ποινικών ρητρών.	Οι καθυστερήσεις οφείλονται κατά κύριο λόγο στη μείωση του προσωπικού κατά 50% περίπου λόγω αποχώρησης για συνταξιοδότηση, λόγω οικονομικής κρίσης των προηγούμενων ετών και επίσης στην έλλειψη επαρκούς ταμειακής ρευστότητας για την αγορά ανταλλακτικών, η οποία επιδεινώθηκε από την εφαρμογή των Capital Controls και από την παρακράτηση ποσοστού 20% από οποιαδήποτε πληρωμή του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (Πολεμική Αεροπορία, Πολεμικό Ναυτικό, Λιμενικό Σώμα, Στρατός Ξηράς κ.ο.κ)	Όπως περιγράφεται στην Έκθεση μας, βλέπε ενότητες 3.4 και 4, με την απάντηση αιτιολογείται από τον φορέα περαιτέρω το θέμα της έλλειψης ρευστότητας
1.4. Στάδιο(status) Πληρωμής		
1.4.1 Κάλυψη τρεχουσών αναγκών κι όχι των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της εταιρείας.	Βλέπε 1.2.1	Βλέπε 1.2.1
1.5. Νομική Εγκυρότητα		
1.5.1 Μη εφικτή παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού από τα στοιχεία του Μητρώου Δεσμεύσεων.	Ο προϋπολογισμός που συντάσσει η ΕΑΒ σύμφωνα με το Γενικό Λογιστήριο του κράτους, το οποίο είναι η αρμόδια Εγκριτική Αρχή, είναι προϋπολογισμός εσόδων – δαπανών, ενώ το Μητρώο Δεσμεύσεων είναι απεικόνιση οφειλών προς φορείς εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης. Ως εκ τούτου είναι λογικό να μην είναι απόλυτα αντιπροσωπευτική η παρακολούθηση της εξέλιξης του Προϋπολογισμού από τα στοιχεία του Μητρώου Δεσμεύσεων.	Όπως περιγράφεται στην Έκθεσή μας βλέπε ενότητα 3.1.5, 3.3.2 και 4.
1.6. Μη καταγεγραμμένες υποχρεώσεις		
1.6.1 Μη καταχώριση στα βιβλία της εταιρείας και στο συνοπτικό Πίνακα του	Η εταιρία δεν έχει συμπεριλάβει στο Συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων τα ποσά που προέρχονται από την επιβολή προστίμων και προσαυξήσεων από τις	Τα πρόστιμα και οι προσαυξήσεις που τέθηκαν υπόψη μας προέκυψαν από την

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
Μητρώου δεσμεύσεων των προστίμων που καταλογίζονται σε βάρος της εταιρείας από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές.	Φορολογικές Αρχές για τις χρήσεις 2001 – 2004, επειδή έχει προσφύγει στα δικαστήρια διεκδικώντας δικαστικά την διαγραφή των ποσών αυτών	φορολογική εικόνα του φορέα όπως εμφανίζεται σε σχετική εφαρμογή του taxinet και δεν είναι καταχωρημένα στα βιβλία του φορέα αλλά ούτε και στο Μητρώο Δεσμεύσεων. Αποτελεί σοβαρή φορολογική παράβαση η μη καταχώρηση στα βιβλία βεβαιωμένων οφειλών ασχέτως των ενεργειών που γίνονται για την διαγραφή τους.
1.6.2 Μη καταχώριση στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου δεσμεύσεων της εταιρείας των καταπτώσεων εγγυήσεων δανείων με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου.	Η ΕΑΒ συντάσσει Συνοπτικό Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων σύμφωνα με τις απαιτήσεις και οδηγίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Αν αυτό είναι αναγκαίο μπορούμε να συμπεριλάβουμε στο Μητρώο Δεσμεύσεων τα ποσά των καταπτώσεων εγγυήσεων δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Δεν είχαμε παρόμοια παρατήρηση από το Υπουργείο Οικονομικών.	Η ορθή πρακτική είναι η καταγραφή στα στοιχεία του Μητρώου Δεσμεύσεων όλων των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα και επομένως και των ποσών που αφορούν καταπτώσεις εγγυήσεων. Αν έχει γίνει αποδοχή αυτής της πρακτικής από το Υπουργείο Οικονομικών αυτό δεν προκύπτει από τις εγκυκλίους που τέθηκαν υπόψη μας και τη σχετική Έκθεση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.
1.7. Λοιπά		
1.7.1 Καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων λόγω σημαντικής μείωσης προσωπικού με αυξημένη τεχνογνωσία.	Βλέπε και 1.3.1. Για να αντιμετωπίσει την μεγάλη απώλεια προσωπικού η εταιρεία έχει προβεί στην πρόσληψη 130 εργαζομένων ΙΔΟΧ και 30 εργαζομένων ΙΔΑΧ τους οποίους προσέλαβε τα έτη 2016 – 17. Επίσης, έχει συμπεριλάβει στον προϋπολογισμό του έτους 2018 την πρόσληψη 106 εργαζομένων ΙΔΑΧ και 90 εργαζομένων ΙΔΟΧ. Λόγω του αντικειμένου εργασιών της ΕΑΒ απαιτούνται κάποιο χρονικό διάστημα μέχρι το νέο προσωπικό να μπορέσει να αποδώσει σε ικανοποιητικό βαθμό, ώστε η ΕΑΒ να μπορεί να ανταποκριθεί στην έγκαιρη	Βλέπε 1.3.1. Περαιτέρω η πρόσληψη προσωπικού δεν τέθηκε υπόψη μας κατά τη διάρκεια των επισκέψεών μας και των τηλεφωνικών μας συνομιλιών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
	υλοποίηση των έργων που αναλαμβάνει.	
2. Πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων		
2.1 Ο φορέας δε λαμβάνει χρηματοδότηση από τον ESM.	Εντός του έτους 2017 η ΕΑΒ υπέβαλε αίτημα χρηματοδότησης από τον ESM	Δεν τέθηκε υπόψη μας κατά τη διάρκεια των επισκέψεών μας και των τηλεφωνικών μας συνομιλιών. Ακόμα και αν έγινε έως την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Έκθεσης δεν έχει λάβει ο φορέας οποιαδήποτε επιχορήγηση.
3. Αξιοπιστία δεδομένων και συστημάτων αναφοράς		
3.1. Συστήματα καταγραφής υποχρεώσεων		
3.1.1 Μη τήρηση αναλυτικού Βιβλίου Μητρώου Δεσμεύσεων.	Η ΕΑΒ υποβάλλει σε μηνιαία βάση το Μητρώο Δεσμεύσεων προς το Υπουργείο Οικονομικών σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις οδηγίες των αρμόδιων διευθύνσεων του Υπουργείου Οικονομικών. Τα αναλυτικά στοιχεία είναι διαθέσιμα στο λογιστικό σύστημα SAP που τηρεί η εταιρία και ελέγχονται επίσης από τους ορκωτούς λογιστές που ορίζει ο Μέτοχος (Υπουργείο Οικονομικών)	Η τήρηση αναλυτικού Βιβλίου προκύπτει από το νόμο και τις εγκυκλίους ωστόσο δίνεται ευχέρεια μη τήρησης αναλυτικού βιβλίου στη περίπτωση ν.π.ι.δ λόγω της τήρησης διπλογραφικού συστήματος και ενημέρωσης βιβλίων από τα οποία προκύπτει η αναγκαία πληροφόρηση. Ωστόσο, η μη τήρηση του αναλυτικού βιβλίου ήταν και παρατήρηση της Διεύθυνσης Δημοσιονομικών ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.
3.1.2 Χειροκίνητη καταγραφή στοιχείων του συνοπτικού Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων με μερική χρήση αυτόματης	Ο συνοπτικός πίνακας του Μητρώου Δεσμεύσεων συμπληρώνεται με εξαγωγή στοιχείων από το σύστημα SAP και με χρήση σύγχρονων εργαλείων – υπολογιστικών φύλλων excel	Βλέπε παρατήρηση 1.1.1

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
εξαγωγής πληροφοριών από το λογισμικό πρόγραμμα SAP.		
3.2. Συμφωνία συστημάτων αναφοράς		
3.2.1 Χρήση υπολογιστικών φύλλων excel για τη συμφωνία του συνοπτικού Πίνακα Μητρώου Δεσμεύσεων με τα βιβλία της εταιρείας.	Βλέπε 3.1.2 Υπάρχει σε μηνιαία βάση συμφωνία των ποσών του Μητρώου Δεσμεύσεων με τα Βιβλία της Εταιρείας τα οποία αποθηκεύονται τη δεδομένη στιγμή ως έχουν και διατηρούνται ώστε να μπορεί να επαληθευτεί ανά πάσα στιγμή και μελλοντικά η προέλευση των στοιχείων και η ορθότητα του Μητρώου Δεσμεύσεων	Βλέπε παρατήρηση 1.1.1
3.2.2 Συμψηφισμός χρεωστικών υπολοίπων λογαριασμών υποχρεώσεων για τη σύνταξη του συνοπτικού Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων.	Τα στοιχεία του Μητρώου Δεσμεύσεων αντλούνται από τα υπόλοιπα του Ισοζυγίου Λογαριασμών όπως απεικονίζονται σε αυτό τη δεδομένη στιγμή (12^η ημέρα κάθε μήνα από τη λήξη του μήνα αναφοράς)	Η ενημέρωση των στοιχείων του Μητρώου Δεσμεύσεων την 12 ^η ημέρα κάθε μήνα οπότε και δεν έχει λήξει η ενημέρωση των βιβλίων σημαίνει ότι υπάρχουν διαφορά στα στοιχεία του Μητρώου Δεσμεύσεων και στα οριστικοποιημένα Ισοζύγια των Βιβλίων. Έχει γίνει σχετική αναφορά και στην ενότητα 3.3.2 της Έκθεσής μας.
3.2.3 Μη καταχώριση των προκαταβολών πελατών (δημοσίου και σε τρίτους) στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων.	Στο Μητρώο Δεσμεύσεων απεικονίζουμε τις υποχρεώσεις της εταιρείας. Αναφορικά με τις προκαταβολές πελατών του Ελληνικού Δημοσίου, δεν είχαμε παρόμοια παρατήρηση ή υπόδειξη από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.	Οι προκαταβολές πελατών (δημοσίου και τρίτους) πρέπει να εμφανίζονται στα στοιχεία του Μητρώου Δεσμεύσεων όπως προκύπτει από τις οδηγίες και εγκυκλίους που μας έχουν τεθεί υπόψη.
3.2.4 Μη καταχώριση υποχρεώσεων προς φορείς εντός γενικής κυβέρνησης στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων, ενώ εμφανίζεται στα βιβλία της εταιρείας.	Σύμφωνα με τις υποδείξεις και οδηγίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, δεν συμπεριλαμβάνουμε στο Μητρώο Δεσμεύσεων τις καταπτώσεις δανείων που πληρώνονται από το Ελληνικό Δημόσιο υπό την ιδιότητα του ως εγγυητής δανείων αυτών.	Η ορθή πρακτική είναι η καταγραφή στα στοιχεία του Μητρώου Δεσμεύσεων όλων των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα και επομένως και των ποσών που αφορούν καταπτώσεις εγγυήσεων. Αν έχει γίνει αποδοχή αυτής της πρακτικής από το

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
		Υπουργείο Οικονομικών αυτό δεν προκύπτει από τις εγκυκλίους που τέθηκαν υπόψη μας και τη σχετική Έκθεση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. (βλέπε παραπάνω 1.6.2)
3.2.5 Καταγραφή υποχρεώσεων στο συνοπτικό Πίνακα του Μητρώου Δεσμεύσεων σε λανθασμένες στήλες (π.χ. υποχρεώσεις προς Φ.Γ.Κ. αντί σε Φ.εκτός Γ.Κ.)	Δεν έχει υποπέσει τέτοια περίπτωση στην αντίληψή μας . Αν έχει συμβεί κάποιο μήνα θα έχει γίνει εκ παραδρομής.	Έχει γίνει σχετική αναφορά στην Έκθεσή μας βλέπε σχετική ενότητα 3.3.2
4. Πηγές δημιουργίας νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων		
4.1.1 Δραματική μείωση στα διαθέσιμα της εταιρείας.	Καθώς μειώνονται κατ'έτος οι προϋπολογισμοί φορέων του Ελληνικού Δημοσίου και κυρίως της Πολεμικής Αεροπορίας προς την ΕΑΒ, αναμενόμενο είναι να αντιμετωπίζει η ΕΑΒ προβλήματα ταμειακής ρευστότητας. Σε αυτό συνετέλεσε η εφαρμογή των CAPITAL CONTROLS και επίσης η παρακράτηση ποσοστού 20% από οποιαδήποτε πληρωμή του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (συμπεριλαμβανομένων της Πολεμικής Αεροπορίας και των Ενόπλων Δυνάμεων) προς την ΕΑΒ, όπως αναφέρουμε και στην παρατήρησή μας 1.3.1.	Όπως έχει επισημανθεί στην Έκθεσή μας βλέπε ενότητα 3.4
4.1.2 Μη τήρηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού 2017.	Καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια από τη Διοίκηση και το Στελεχιακό Δυναμικό της ΕΑΒ για να επιτυγχάνονται οι στόχοι του προϋπολογισμού. Ειδικότερα για το 2017 υπεβλήθη αίτηση αναθεώρησης του εγκεκριμένου Προϋπολογισμού 2017, με πλήρη αιτιολογική έκθεση, προς τον Μέτοχο.	Δεν τέθηκε υπόψη μας αίτηση αναθεώρησης.
4.1.3 Σύνταξη μη ρεαλιστικού προϋπολογισμού (π.χ. μη ρεαλιστική πρόβλεψη εσόδων από πωλήσεις).	Ο προϋπολογισμός που υποβάλλουμε είναι επιτεύξιμος αν συντρέξουν οι προϋποθέσεις και παραδοχές που έχουν ληφθεί υπόψη κατά την κατάρτισή του. Ιστορικά το δεύτερο εξάμηνο είναι πάντα καλύτερο από το πρώτο. Σημειωτέον ότι	Το ότι ο φορέας συντάσσει Προϋπολογισμό με βάση τους στόχους του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος κατόπιν οδηγίας του

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ		
Ευρήματα Ομάδας Ελέγχου	Απάντηση ελεγχόμενου	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
	το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με επιστολή του ζητεί από την Εταιρία να υποβάλει προς προέγκριση Προϋπολογισμό στα πλαίσια του εγκεκριμένου Μεσοπρόθεσμου Επιχειρησιακού Σχεδίου.	Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και όχι βάσει ιστορικών ρεαλιστικών στοιχείων, μπορεί να επιφέρει μεγάλες αποκλίσεις στην εκτέλεσή του όπως αυτές έχουν επισημανθεί στη Έκθεσή μας βλέπε σχετική ενότητα 3.4
4.1.4 Μείωση προσωπικού .	Έχει ζητηθεί η σταδιακή πρόσληψη ατόμων και έχει ήδη αρχίσει η υλοποίηση των προσλήψεων αυτών.	Δεν τέθηκε υπόψη μας

7.8 Πίνακας συστάσεων – χρονοδιάγραμμα ενεργειών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ Ε.Α.Β. Α.Ε.		
Συστάσεις	Απάντηση ελεγχόμενου-Προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
1. Να τηρήσει αναλυτικό βιβλίο Μ.Δ..	Συμμόρφωση με τη σχετική σύσταση της Έκθεσης Ελέγχου, σελ.22, σύμφωνα με την εγκύκλιο οικ. 2/98253/0094/30.12.2011 όπως αναφέρεται στην παράγραφο «3.3.1 Σύστημα καταγραφής υποχρεώσεων» Δημιουργία και παραμετροποίηση μέσω SAP. <u>Έναρξη από τον προϋπολογισμό του 2019.</u>	
2. Να παρακολουθείται, μέσω του πληροφοριακού λογιστικού συστήματος της εταιρείας SAP, η εκτέλεση του προϋπολογισμού.	Η εκτέλεση του προϋπολογισμού θα παρακολουθείται μέσω του πληροφοριακού λογιστικού συστήματος της εταιρείας SAP, σύμφωνα με την υπόδειξη σας.	
3. Να συντάσσονται ρεαλιστικοί προϋπολογισμοί βάσει ιστορικών στοιχείων, σε συνδυασμό με έγκυρες εκτιμήσεις αναφορικά με την παραγωγική δυναμική της εταιρείας και της ρευστότητας της και όχι βάσει υπερτιμημένων προβλέψεων αναφορικά με μελλοντικές της πωλήσεις.	Σύνταξη προϋπολογισμών με ρεαλιστικά στοιχεία σε συνεργασία και συντονισμό με το αρμόδιο Υπουργείο.	
4. Να εκπονηθεί ένα στρατηγικό μεσοπρόθεσμο σχέδιο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων μέσω σύνταξης καταστάσεων χρηματικών ροών	Αναφορικά με το πλάνο εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, η ΕΑΒ είναι σε συνεργασία με το ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ και τη ΓΕΝΙΚΗ	Δεν έχει υποβληθεί αίτημα χρηματοδότησης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ), μέχρι και

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ Ε.Α.Β. Α.Ε.		
Συστάσεις	Απάντηση ελεγχόμενου-Προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
(cash-flows), ώστε η εταιρεία, παράλληλα με την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της, να μειώνει σταδιακά και το ύψος των συσσωρευμένων ληξιπρόθεσμων οφειλών της.	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ , για να λάβει χρηματοδότηση στο πλαίσιο Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ), ώστε να προβεί στην εκκαθάριση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της μέχρι τις 31/08/2018. Σας επισυνάπτουμε σχετική αλληλογραφία Α.Π. οικ. 2/31185/ΔΠΓΚ της 17/4/2018	την ημερομηνία σύνταξης του παρόντος.
5. Να γίνεται ορθή καταγραφή των υποχρεώσεων της εταιρείας στη σύνοψη του Μ.Δ. βάσει των παρατηρήσεων της ομάδας ελέγχου.	Άμεση εφαρμογή σε συνεργασία με το ΓΛΚ και τη ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	
6. Να γίνει αυτοματοποίηση της διαδικασίας καταγραφής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ. μέσω δημιουργίας ειδικού προγράμματος που θα αντλεί αυτόματα στοιχεία από τα βιβλία της εταιρίας, σύμφωνα με την υπόδειξή σας. Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης 5 μήνες.	Αυτοματοποίηση της διαδικασίας καταγραφής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων στη σύνοψη του Μ.Δ. μέσω δημιουργίας ειδικού προγράμματος που θα αντλεί αυτόματα στοιχεία από τα βιβλία της εταιρίας, σύμφωνα με την υπόδειξή σας. Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης 5 μήνες.	
7. Να γίνει ορθή αξιοποίηση του προσωπικού προκειμένου να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις στην εκτέλεση των συμβάσεων, οι οποίες μπορεί να επιφέρουν νέα συσσώρευση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.	Γίνεται από τη Διοίκηση συνεχής προσπάθεια βελτίωσης της διαχείρισης και αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο έχει μειωθεί κατά 50% τα προηγούμενα έτη. Παράλληλα έχει ήδη εγκριθεί η πρόσληψη 90 ατόμων Ι.Δ.Ο.Χ. εξειδικευμένης εμπειρίας τουλάχιστον 6 μηνών σε εργασίες συναρμολόγησης ή και συντήρησης αεροσκαφών – αεροκινητήρων και έχει προγραμματιστεί η άμεση εκπαίδευση τους ώστε να βελτιωθούν οι χρόνοι απόδοσης	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ Ε.Α.Β. Α.Ε.		
Συστάσεις	Απάντηση ελεγχόμενου-Προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα	Παρατηρήσεις/Σχόλια Ομάδας Ελέγχου
	εργασιών. Επίσης επίκειται η πρόσληψη 106 επιπλέον εργαζομένων Ι.Δ.Α.Χ, οι οποίοι έχουν συμπεριληφθεί στο Στρατηγικό Σχέδιο της ΕΑΒ και στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ) 2018 -2022.	
8. Να γίνονται τακτικές συμφωνίες υπολοίπων των προμηθευτών με τα βιβλία της εταιρείας με την αποστολή επιβεβαιωτικών επιστολών ή email.	Άμεση εφαρμογή με δημιουργία εταιρικής διαδικασίας της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών <u>εντός Μαΐου 2018.</u>	
9. Να καταχωρισθούν στα βιβλία της εταιρείας τα πρόστιμα όπως προκύπτουν από τη φορολογική εικόνα της.	Καταχώρηση των φορολογικών προστίμων στα βιβλία της ΕΑΒ σε συνεργασία με το ΓΛΚ και τους Ορκωτούς Ελεγκτές.	
10. Να παρακολουθείται διεξοδικότερα από τον εσωτερικό ελεγκτή η διαδικασία καταγραφής και αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του φορέα, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του (ΦΕΚ 100, Τεύχος Ανωνόμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης/19.01.2011).	Ενημερώθηκε σχετικά ο Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου της εταιρίας και μας ενημέρωσε ότι θα συμπεριλαμβάνει σε περιοδική βάση στον προγραμματισμό Εσωτερικού Ελέγχου τη διαδικασία καταγραφής και αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.	